

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

**KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

20 Haziran 2012 Çarşamba

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

20 Haziran 2012 Çarşamba

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğü 2010 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleri	1:21
(TİGEM) Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2010 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleri	22:46

İ Ç İ N D E K İ L E R

<u>İl</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:4
Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğü 2010 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleri	1:21
Bekir ULUBAŞ (Et ve Balık Kurumu Genel Müdürü)	2:4
İKİNCİ OTURUM	5:21
Bekir ULUBAŞ (Et ve Balık Kurumu Genel Müdürü)	5
Öneri 1 (2010 yılına ait)	6
Cevap	6
Bekir ULUBAŞ (Et ve Balık Kurumu Genel Müdürü)	6, 8
Kamer GENÇ	Tunceli 6, 7
Haydar AKAR	Kocaeli 7, 7:8
Bünyamin ÖZBEK	Bayburt 7
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Temsilcisi	8:9
Sayıştay Temsilcisi	9
Öneri 2	9

Cevap		9
Bekir ULUBAŞ (Et ve Balık Kurumu Genel Müdürü)		9, 15:19, 20
Kamer GENÇ	Tunceli	9:10, 15, 19:20
Tufan KÖSE	Çorum	10
Haydar AKAR	Kocaeli	10:12
Necati ÖZENSOY	Bursa	12:13
Bülent BELEN	Tekirdağ	13:14, 18
Mehmet ŞEKER	Gaziantep	14
Mehmet DOMAÇ	İstanbul	14:15
Sonuç		21
Bekir ULUBAŞ (Et ve Balık Kurumu Genel Müdürü)		21

ÜÇÜNCÜ OTURUM 22:46

(TİGEM) Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 22:46

2010 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleri		
Mehmet Halis BİLDEN (TİGEM Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı)		22:27

Öneri 27

Cevap 27:29

Mehmet AKYÜREK	Şanlıurfa	29, 32, 35
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	29
Kamer GENÇ	Tunceli	29:30, 31, 32
Mehmet ÖNTÜRK	Hatay	29, 35
Mehmet Halis BİLDEN (TİGEM Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı)		30

Erdal SUMAYTAOĞLU (Müsteşar Yardımcısı)		31:32, 35:36
---	--	--------------

Haydar AKAR	Kocaeli	32:33, 34:35
Şenol GÜRŞAN	Kırklareli	33:34
Sayıştay Temsilcisi		36

Öneri 1 (2010 yılına ait) 36

Cevap 1 36:37

Kamer GENÇ	Tunceli	37, 42
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	37:38, 39, 40, 41:42
Mehmet Halis BİLDEN (TİGEM Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı)		38:40

Sayıştay Temsilcisi		40:42, 43
---------------------	--	-----------

Öneri 3 43

Sayıştay Temsilcisi		43
---------------------	--	----

Cevap 43

Mehmet Halis BİLDEN (TİGEM Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı)		43, 44:46
--	--	-----------

Kamer GENÇ	Tunceli	43:44
İsmail GÜNEŞ	Uşak	44

Sonuç 46

Sayıştay Temsilcisi		46
Mehmet Halis BİLDEN (TİGEM Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı)		46

Açılma Saati: 10.44

Kapanma Saati: 15.50

BİRİNCİ OTURUM

20 Haziran 2012 Çarşamba

Açılma Saati: 10.44

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığının, kamu kurumlarımızın ve basınımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

24' üncü Yasama Dönemi 2' nci Yasama Yılı'nın 36' ncı Birleşimini açıyorum.

Bugün gündemimizde sırasıyla Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğü ve Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

Değerli üyeler, çalışmalarımıza **Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğü 2010 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleri**yle başlıyoruz.

1952 yılında kurulmuş olan Et ve Balık Kurumu, uzun yıllar ülkemizde et sanayisi ve besiciliğin geliştirilmesinde ve halkımızın et ihtiyacının karşılanmasında önemli bir işlev görmüştür.

Özel sektörün et piyasasına girmesi ve kombinalar açması üzerine piyasa payı düşen kurumun özelleştirilmesi gündeme gelmiş ve kurum 1992 yılında özelleştirme kapsamına alınmıştır. Daha sonra kurumun özellikle doğu bölgelerimizdeki önemli ekonomik ve sosyal fonksiyonu dikkate alınarak hayvancılık sektöründe düzenleyici ve destekleyici bir rol üstlenmesi temel gerekçesiyle 2005 yılında özelleştirme kapsamından çıkarılmıştır.

Değerli üyeler, yeniden hayatiyet kazandırılan kurumun hazırlanan ana statüsüne, ülke hayvancılığını teşvik ederek istikrarlı bir şekilde geliştirilmesine yardımcı olmak ve sektörde tam rekabet koşullarının tesisine katkı yaparak tekelleşmenin önüne geçmek gibi kamu hizmeti ağırlıklı önemli görevler verilmiştir.

Kurumumuz, hazırlanan yeniden yapılanma programı ile işletme şartlarının düzeltilmesi, norm kadro planlaması, hayvan alım kriterlerinin oluşturulması gibi çalışmaları ile toparlanma sürecine girmiştir.

Şimdi, komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Et ve Balık Kurum Genel Müdürü Sayın Bekir Ulubaş' a söz vereceğim.

Öncesinde, toplantımıza katılan kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bekir Bey, buyurun lütfen sunumuzu yapın.

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ - Sayın Başkan ve saygıdeğer katılımcılar; 2010 yılı faaliyet raporumuzun görüşülmesi nedeni ile kurumumuzun faaliyetleri ile ilgili özet bilgileri arz etmeden önce hepinizi şahsım ve kurumum adına saygıyla selamlıyorum.

Et ve Balık Kurumu, 1952 yılında Ticaret Bakanlığına bağlı ve 40 milyon TL sermayeli bir iktisadi devlet teşekkülü olarak kurulmuştur. İlk et kombinamız 1953 yılında Erzurum'da açılarak faaliyete başlamış, 1990'lı yıllara gelindiğinde ise üretim ve muhafazaya yönelik iş yeri sayımız 35'e ulaşmıştır.

Kurumumuz 1992 yılında özelleştirme kapsamına alınmış, on üç yıl özelleştirme kapsamında kaldıktan sonra 26/8/2005 tarih ve 2005/104 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı ile "AB normlarına uygun olarak hayvancılık sektöründe düzenleyici ve destekleyici bir rol üstlenmesi" temel gerekçesi ile özelleştirme kapsam ve programından çıkartılarak eski statüsüne iade edilmiştir.

Hazırlanan yeni ana statünün 1'inci maddesinde: "Kurumun yeniden yapılandırılarak, hayvancılık sektöründe düzenleyici ve destekleyici bir rol üstlenmesi" görevine ilave olarak faaliyet konuları arasına "Ülke hayvancılığını teşvik ederek istikrarlı bir şekilde geliştirilmesine yardımcı olmak" hükmü konularak kuruma kamu hizmeti ağırlıklı bir görev verilmiştir.

Kurumumuz, özelleştirme kapsamında bulunduğu süre içerisinde, işletmelerimizden bir kısmı satılmış, bir kısmı kapatılmış, bazıları ise bedelsiz olarak çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına devredilmiş olup 2005 yılı itibarı ile kurum bünyesinde sadece 7 adet et kombinası kalmıştır.

2006 yılında Ağrı Valiliği İl Özel İdaresince Ağrı Et Kombinasi, 2011 yılında Yozgat Belediyesince Yozgat Entegre Et ve Süt İşleme Tesisleri ve Denizli Belediyesince Denizli Et Kombinasi, 2012 yılında ise Erzincan Valiliği İl Özel İdaresince Erzincan Tavuk Kombinasi Kurumumuza iz bedelle devredilmiş ve işletme sayımız 2012 yılı itibarı ile 11'e ulaşmıştır.

Kurumumuz hâlihazırda; Adana, Ağrı, Bingöl, Denizli, Diyarbakır, Erzincan, Erzurum, Sakarya, Ankara Sincan, Van ve Yozgat olmak üzere 11 adet et kombinasi ve İstanbul'da bir adet Depo Müdürlüğü olmak üzere toplam 12 iş yeri ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

Kurum özelleştirme kapsamından çıktıktan sonra ilk etapta Ankara Sincan, Ağrı, Adana ve Sakarya kombinalarının fiziki yapılarını ve teknolojilerini yenilemiştir. 2011 yılında kurumumuza tahsis edilen yatırım finansman ödeneği ile Bingöl, Diyarbakır, Van, Yozgat kombinalarının fiziki

yapılarını ve teknolojilerini yenilemeye almış olup çalışmalar büyük ölçüde tamamlanmıştır. 2012 yılında Denizli ve Erzincan kombinaları ile beraber depremde dolayı fiziki ve makine ekipman olarak büyük zarar gören Van Kombinasının fiziki yapılarının iyileştirilmesi ve teknolojilerinin yenilenmesi planlanmaktadır.

Kurumun sektördeki pazar payının artırılarak özellikle kırmızı et sektörü piyasasında üreticilerimiz ve tüketicilerimiz yönünden fiyat istikrarı oluşturmak için 2008 yılında yapılan girişimler sonucu 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na bir hüküm eklenerek kurumumuz satış işlemlerinde istisnai kuruluşlar kapsamına alınmıştır.

Kurum 2010 yılında, Türk Silahlı Kuvvetleri ile Haziran 2010-Mayıs 2011 tarihleri arasında teslim edilmek kaydıyla 16.106 ton kırmızı et ve 8.435 ton beyaz et olmak üzere toplam 24.541 ton et satış sözleşmesi yapılmış ve taahhütler zamanında yerine getirilmiştir. 2011 yılında, Türk Silahlı Kuvvetleri ile Haziran 2011-Aralık 2011 tarihleri arasında teslim edilmek kaydıyla 9.467 ton kırmızı et ve 4.990 ton beyaz et olmak üzere toplam 14.457 ton et satış sözleşmesi yapılmış ve taahhütler zamanında yerine getirilmiştir. 2012 yılında, Türk Silahlı Kuvvetleri ile Ocak 2012-Aralık 2012 tarihleri arasında teslim edilmek kaydıyla 14.854 ton kırmızı et ve 8.015 ton beyaz et olmak üzere toplam 22.869 ton et satış sözleşmesi yapılmış olup teslimatlar devam etmektedir.

Alım, üretim ve satış faaliyetlerimiz:

Kurumumuza, 2010 yılında kırmızı et piyasasında oluşan aşırı fiyat yükselmesi ve spekülative hareketler dolayı piyasalar, üreticiler ve tüketiciler açısından regüle etmek amacıyla Bakanlar Kurulu tarafından 2010 yılı Mayıs ayından itibaren canlı kasaplık sığır, taze dondurulmuş ve taze soğutulmuş karkas et ithalatı izni verilmiştir.

Kurumumuza verilen bu yetki çerçevesinde, 2010 yılının Haziran ayından itibaren, piyasanın dengelenmesi için 2010 yılı sonuna kadar 129.142 baş canlı kasaplık sığır ithalatı gerçekleştirilmiştir. Diğer yandan, yurt içindeki yetiştiricilerimizden de mağdur olmaması için iç piyasadan 31.492 baş canlı kasaplık sığır alımı yapılmıştır. 2010 yılında toplam 160.634 baş canlı kasaplık sığır alımı (12.229 baş mezbuh, 3.138 baş besilik), 9.418 adet küçükbaş hayvan alımı gerçekleştirilmiştir.

2010 yılında 3 milyon 874 bin 451 adet kanatlı alımı yapılmış, toplam 34.115 ton kırmızı et, 7.895 ton da beyaz et olmak üzere 42.010 ton et üretimi gerçekleştirilmiştir. 2010-2011 yıllarında toplam 14.029 baş besilik sığır ithal edilerek besicilerimize satılmış, böylece iç piyasadaki besilik hayvan ihtiyacının bir bölümü kurumumuzca karşılanmıştır.

2011 yılında 39.488 baş canlı kasaplık sığır ithal edilmiş, yurt içinden ise 45.063 baş canlı kasaplık sığır alımı yapılmıştır. Toplamda ise mezbuh dâhil 97.814 adet kasaplık sığır ve 24.221 adet küçükbaş alımı olmak üzere 122.035 baş hayvan alımı gerçekleştirilmiştir. 2011 yılında 25.123 ton kırmızı et ile 10.543 ton beyaz et olmak üzere toplam 35.666 ton et üretimi de gerçekleştirilmiştir.

2011 yılında ise 4 milyon 284 bin111 adet kanatlı alımı yapılarak 10.543 ton beyaz et üretimi gerçekleştirilmiştir.

Yapılan modernizasyonlarla şarküteri üretimimiz 2010 yılında 701 ton iken, 2011 yılında 1.342 tona ulaşmıştır.

2012 yılında gerçekleştirilen 13.600 tonluk canlı kasaplık sığır alım ihalesi ile ilgili teslimatlar hâlen devam etmektedir.

Kurban faaliyetleri:

Kurumumuz 2010 yılında Kızılay, Diyanet Vakfı, Türk Hava Kurumu ve diğer vakıflar adına toplam 9.269 adet kurban kesmiştir. Kesilen bu kurbanlıkların etleri konserve, kavurma yapılarak taraflara teslim edilmiştir.

2011 yılında Türk Hava Kurumu, Diyanet Vakfı ve Kızılay adına toplam 1.538 adet kurban kesimi gerçekleştirilmiştir.

Taşımacılık faaliyetleri:

12 adet 25 tonluk termokingli sıfır kilometre tır alımı gerçekleştirilerek 12 tondan fazla yük taşıyamayan otuz beş yıllık eski tır filosu yenilenmiştir. 3.5-12 ve 17 tonluk 129 adet termokingli aracımız mevcut olup 54 adedi kiralıktır.

Kurumumuzun bugünkü tarih itibarıyla toplam araç sayısı 207'dir. Kurum araçların daha verimli kontrollü bir şekilde kullanımını sağlamak için uydudan araç takip sistemine ve akaryakıt alımında kontrolü sağlamak için "Taşımatik Sistemine" geçilmiştir.

EBK'da 1990'lı yıllarda 4 bin işçi çalışırken 2011 yılında 742 işçi, 2012 yılı itibarıyla 22 geçici işçi olmak üzere 714 işçi çalışmaktadır. 1990'lı yıllarda bir işçiye 3 ton et üretimi düşerken, 2010 yılında bir işçiye 75 ton et üretimi düşmüştür.

Bu uygulamalar sayesinde 2008 yılında 40 milyon 192 bin TL olan zarar 2009 yılında 28 milyon 663 bin TL'ye 2010 yılında ise piyasayı regüle etmek amacı ile satışlarımızda kâr güdülmediğinden zararımız 9 milyon 391 bin 555 TL'ye düşmüştür. Piyasayı regüle etme oranında zarar oranımız değişmektedir.

BAŞKAN – Bekir Bey, bir dakika. Kayıta bir sıkıntı var çünkü söyledikleriniz tutanaklara geçmiyor.

Arkadaşlar, teknik zorunluluk nedeniyle toplantıya on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 11.00

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.17

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Evet, değerli üyeler, 24'üncü Yasama Dönemi 2'nci Yasama Yılı'nın 36'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Bekir Bey, lütfen -mikrofonunuzu açıyorum- kaldığınız yerden biraz da özetleyerek toparlarsanız.

Buyurun.

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Sayın Başkan, değerli katılımcılar; taşımacılık faaliyetlerini tekrar baştan alıyorum.

BAŞKAN – Baştan almayın lütfen. Onlar kayıtlara girdi, siz devam edin. Her an gene bir teknik arıza çıkmasın...

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Peki, efendim.

Franchise faaliyetlerimiz 2011 yılında kırmızı et piyasasındaki dalgalanmaların önüne geçmek, üretici ve tüketici nezdinde istikrarı sağlamak amacı ile tüketici nüfusunun yoğun olduğu büyükşehir statüsündeki iller bazında 100 adet franchise satış mağazası verilmesi kararlaştırılmıştır. Bugüne kadar büyükşehir statüsündeki illerde 75 adet franchise satış mağazası açılmış, Kurumun kendi mağazaları ile birlikte Haziran 2012 tarihi itibarı ile ülke genelinde mağaza sayısı toplam 92'ye ulaşmıştır. 2012 yılı sonu itibarı ile toplam satış mağazası sayısı 117 adet olarak hedeflenmektedir.

Kurumumuzda 31/5/2012 tarihi itibarı ile 348 memur, 714 işçi -22'si geçici işçi olarak- olmak üzere toplam 1.062 kişi görev yapmaktadır. Ayrıca Kurumumuzda 374 adet işçi hizmet alımı yoluyla istihdam edilmektedir.

EBK 2008 yılından itibaren üretim ve pazarlamada gösterdiği yüksek performans ile 2009 yılında Türkiye'nin ilk 500 sanayi kuruluşu arasında 239'uncu sıraya, 2010 yılında ise Türkiye'nin ilk 500 sanayi kuruluşu arasında 140'ıncı sıraya yükselmiştir.

Sayın Başkan ve saygıdeğer katılımcılar; temennilere geçmeden aydınlatılması gereken hususlar varsa cevaplamaya hazır olduğumu belirterek, tenkit ve temennilerinizin bize yol göstereceğini ve şükranlarımıza vesile teşkil edeceğini ifade ederek tekrar saygılarımı sunuyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Komisyonumuzun, tabii, bir çalışma usulü var. Yani “temennilere geçmeden önce aydınlatılacak hususlarla ilgili olarak” diye bir bölümümüz yok, onu baştan hatırlatayım. Şu anda, çalışma usulümüz gereği, temennilere geçiyoruz.

Değerli arkadaşlar, **2010 yılına ait** iki adet öneri vardır.

İlk öneriyi okutuyorum:

Öneri 1- : Genel Müdürlük binası ile ilgili olarak; altı yıllık sürede brüt 3,3 milyon Türk lirası kira ödeyeceği ve kira müddetinin Mayıs 2012’de sona ereceği göz önüne alındığında; kuruluşun öz kaynaklarının büyük bir kısmını yitirmesi nedeniyle anılan binanın kira sözleşmesi sonunda tahliyesi ile Sincan’daki kendi binasına veya özelleştirilen diğer kamu kurumlarının binalarına taşınması ve sözleşme sona ermeden gerekli tedbirlerin alınması,

BAŞKAN – Evet, **cevabı** alalım.

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Öneri doğrultusunda TC Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığından 8/11/2010 tarih 7417 sayılı yazımızla mevcut bina ile kira sözleşmemizin bitim tarihi olan...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Son durumu söylesin. Zaten hep menfi cevap almışsınız, onları söylemeye gerek yok.

BAŞKAN – Peki, son durum nedir? Ne yaptınız? Sağa sola yazdınız, Özelleştirme İdaresi, Millî Emlak Genel Müdürlüğüne, diğer bakanlığa yazdınız, Atatürk Orman Çiftliğine yazmışsınız, Maliye Bakanlığına yazmışsınız, Hazine Müsteşarlığına, Emniyet Genel Müdürlüğüne; epey bir yazışma yapmışsınız. Son durum nedir?

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Genel Müdürlük binasının Sincan Kombinası arazisi içerisinde yapılmasına ise gerek uygun büyüklükte alan bulunmaması gerekse söz konusu işletmenin bulunduğu alan içerisinde yaklaşık 300 personelin görev yapacağı bir Genel Müdürlük binasının yerleştirilmesinin halk sağlığı ve gıda güvenliği mevzuatı açısından uygun olmaması nedeni ile bu husus değerlendirilememiştir.

Bu konuda 2010 yılı raporunun KİT Alt Komisyonunda görüşülmesi sırasında dile getirilen tavsiyeler de dikkate alınarak konuyla ilgili Maliye Bakanlığı Millî Emlak Genel Müdürlüğü ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı nezdinde girişimlerimiz devam etmektedir.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Evet, öneriyle ilgili olarak söz talebi...

Haydar Bey, buyurun.

Sayın Genel Müdürüm, arkadaşlarımızın soruları olacak, sırasıyla söz vereceğim, siz lütfen not alın. Eğer sorularda teknik çalışmayı gerektiren bir husus varsa Komisyon tutanaklarının tarafınıza iletilmesinden itibaren on beş gün içinde yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

Buyurun Haydar Bey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu konu Et ve Balık Kurumunun en sancılı konularından bir tanesi. Her Komisyonda ve alt komisyonlarda bunu görüşüyoruz ama bir türlü sonuca bağlanmıyor. Bu kadar devletin arazisi parselleniyor, TOKİ her tarafa binalar yapıyor, görkemli açılışlar yapıyorlar ama Et ve Balık Kurumunun bu problemi bir türlü halledilmiyor.

Sayın Genel Müdür, alt komisyonda TOKİ'yle irtibata geçilmesi konusunda bir karar daha almıştık, bu konuda bir gelişme oldu mu? Yani sadece yazışmalardan ibaret mi kaldı? Alt komisyonda almış olduğumuz karar gereğince TOKİ'yle bir kez daha masaya oturuldu mu? Yoksa hiçbir şey yapılmadı mı?

BAŞKAN – Evet, Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim.

Bu, tabii, kiralara çok yüksek, yüksek kira ödüyorsunuz. Devletin o kadar arazileri var, o kadar özelleştirilen mülkleri var, bunları Özelleştirme İdaresi istese halleder yani ben öyle zannediyorum. Sonra, kaldı ki o Sincan'daki arsanız yetersizse yanına bir miktar kamulaştırma da yapma imkânınız var. Orada bir kamulaştırma suretiyle bu işi bir an önce çözmekte yarar var. Bu, dışarıya bu kadar büyük kiralara ödenmesi hem Kurumunuz bakımından zararlı hem de birtakım insanların... Yani bunu böyle sürüncemede bırakmak Kurumunuzun çalışma rantabilitesini düşürür ve kârını da düşürür. Bunun bir an önce halledilmesi lazım. Yani bunu hep böyle temenniyle değil de fiilî bir icraat yapmak lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Bünyamin Bey, buyurun.

BÜNYAMİN ÖZBEK (Bayburt) – Başkanım, bu kira mevzusunda bizim yapabileceğimiz bir şey olabilir mi, bilmiyorum da Genel Müdürlüğe yardımcı olma hususunda Komisyon olarak bir...

BAŞKAN – Şimdi, Bakanlık temsilcisi arkadaşımız, Müsteşar Yardımcımız da burada, ona da söz verelim, bir bakalım, ne yapıyorlar.

BÜNYAMİN ÖZBEK (Bayburt) – Yani bu hususun gerçekten çözülmesi gerekiyor. Yani ciddi kiralara var burada.

BAŞKAN – Evet.

Ek bir şey mi var Haydar Bey? Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, Genel Müdürün şeyine katılıyorum, Sincan arazisi, oraya Genel Müdürlük binasının taşınması için uygun bir yer değil çünkü Sincan'da biz kombinayı da

gezdik, gerçekten güzel bir kombina olmuş ama mevcut bir binanın içine sığdırılmaya çalışılmış. Aslında öyle bir entegre üretim tesisinin oradaki sıkıntılardan dolayı da gerçekten, o endüstriyel cihazların birbirini takip eder yerde olması gerekirken birtakım işler manuel, elle yapılmak durumunda kalmış çünkü binanın sıkıntısından. Hatta daha da ileri götürmek lazım, eğer gerçekten iyi bir şey yapılacaksa bu kurum için hem Genel Müdürlük binasının hem de o fabrikanın orada yeni bir binayla yenilenmesi gerekir. Gerçekten, cihazlar son teknolojik cihazlar ve iyi bir üretim var, bunun için bu konuda destek olmak lazım Kuruma.

BAŞKAN – Evet.

Buyurun Bekir Bey.

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Vekilimiz Haydar Bey’in sorusu, “TOKİ’yle masaya oturuldu mu?” denildi. Şu anda TOKİ’yle masaya oturamadık. Bizim karşılığında TOKİ’ye verebileceğimiz bir arsamız yok. Arsa alımı için sizin önerileriniz doğrultusunda görüşmelerimiz devam ediyor. Uygun bir arsa bulamadık hâlihazırda. Devletin değişik yerlerinden, maliyenin yerlerinden arsa temini için yazışmalar size arz ettiğimiz şekilde devam ediyor.

Kamer Bey’in “Kamulaştırma yapılsın.” önerisiyle ilgili teşekkür ediyorum. Yalnız, Sincan’daki işletmemizin çevresinde kamulaştırılabilecek bir yer yok, olduğu gibi mahalle oluşmuş, bir tarafı da Ankara Çayı. Ama 130 dekarlık bir arsa bize yeterli, işletmemize yeterli bir arsa şeklinde, sıkışık durumdayız. Ama bu önerileri dikkate alacağız, en kısa süre içerisinde bir idari bina oluşturacağız inşallah.

BAŞKAN – Evet, Nihat Bey, bu konuda Bakanlık olarak arkadaşlarımıza niye destek çıkmıyoruz ya? O kadar yazı yazmışlar bak sağa sola. Nedir son durum?

Buyurun.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, arkadaşlarla beraber bizim de girişimlerimiz devam ediyor. Yani biz de onların diğer ilgili devlet kurumlarında yaptıkları görüşmelere destek olmaya çalışıyoruz, gayret ediyoruz. İnşallah, kısa bir süre içerisinde bu konuyu çözüme kavuşturalım diye tekrar da ben makama bilgi arz edeceğim.

BAŞKAN – Peki, bu, Tarım Bakanlığı, biliyorsun, yeni binasına taşındı yani boşalttığımız binalarla ilgili olarak bir katkımız olamaz mı? Elimizde o şekilde binamız yok mu, uygun binamız?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Efendim, tabii, tahsis amacı dışında bir değişiklik olduğu vakit oradaki inisiyatif Bakanlık olarak bizden çıkıyor. Yani bizim boşalttığımız binalardır belki sorunuzda kastettiğiniz. Evet, şehir merkezinde boşalttığımız binalar var, biz Eskişehir yolundaki kampüse geçtiğimizde ama tahsis amacı değişikliği olduğunda konu tamamen hazinenin, Millî Emlakin inisiyatifinde. Çünkü KİT statüsünde bizim bir birimimiz olsa, KİT olmayıp

da bize... Herhangi bir genel müdürlük değişikliği gibi değil durum burada, tekrar Maliye Bakanlığından tahsis gerekiyor efendim.

BAŞKAN – Evet, anlaşıldı.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Biz orayı boşalttığımız zaman devretmek durumundayız ve Maliye Bakanlığına devrettik oraları biz.

BAŞKAN – Peki.

Evet, anlaşılan o ki yazışmalarınız bir süre daha devam edecek.

Sayıştay olarak, Veysel Bey, ne yapıyoruz? İzleme mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bence sorunun bir an önce çözülmesi gereken bir olay. Süt Endüstrisi de bildiğim kadarıyla Et-Balığa intikal edecek, yani sorun daha da büyüyecek. Bir an önce... Az önce bilançoda baktık, 9 milyon dolarlık zarar 3 milyona falan düşecek yani binanın yapılmasıyla, temin edilmesiyle.

BAŞKAN – Evet, Bekir Bey, inşallah, önümüzdeki toplantıya kadar bu işi çözeriz de gündemden düşürürüz bu konuyu.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 2- : Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesine çalışılacaktır.

BAŞKAN – Evet, diğer önerilerle ilgili olarak söz talebi yok.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kurum faaliyetleriyle ilgili olarak söz almak isteyen arkadaşlarıma söz vereceğim.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Raporu incelediğimiz zaman resmî dairelerden bir hayli alacağınız var. Mesela 2009 yılında 21 trilyon, 2010 yılında 26 trilyon liralık bir alacağınız var çeşitli kamu kurumlarından. Aynı zamanda da zaman zaman kombinalarınıza getirip hayvan kesen vatandaşlarımızın zamanında paralarını ödemiyorsunuz hatta bazen bize de telefon ediyorlar: “Çok sıkıştık, işte, Kurumda alacağımız var.” Bu, resmî dairelerdeki alacağınızı niye zamanında tahsil etmiyorsunuz? O bir.

İkincisi: Size düzenleyici ve destekleyici rol vermişler. Siz hayvancılık faaliyetlerini Türkiye’de düzenleyici ve destekleyici ne gibi tedbirler aldınız?

Bir de kombinaları, mesela bugün Trakya’da et konusunda ciddi hayvancılık var, Ege’de var. Orada kombina faaliyetleriniz pek zayıf, açmamışsınız, hep böyle biraz herhalde siyasi baskı altında kalarak belli yerlerde açtınız. Geçen dönem biz burada... Mesela bize de tabii Tunceli’de de birçok yerde ciddi hayvancılık var, mesela Pertek’te, Çemişgezek’de 1 milyona yakın küçükbaş hayvanlar besleniyor. Yani, aslında Tunceli’de de bir kombina açılabilir veya o açılmıyorsa Elazığ’ dan açılabilir, çünkü bitişik iki şey. Elazığ kombinasını herhalde faaliyete geçirmediniz, geçen sene “Açacağız” falan demiştiniz.

Bir de, bu çok hayvan ithal ediyorsunuz. Yani bu ithalat yerine Türkiye’de hayvan beslemeyi teşvik edecek tedbirler size mi bağlı veya başka bir kuruma mı bağlı onu da bilmiyorum, yani mümkün olduğu kadar hayvan ithalatını kısıp, mümkün olduğu kadar Türkiye içinde hayvan yetiştiriciliğine, kaliteli hayvan yetiştiriciliğine... Zaten TİGEM’de de var buna bağlı şeyler, bu şekilde bir tedbir alınmasını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tufan Bey buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biz alt komisyonda Et ve Balık Kurumunu gezdik, gördük ki Et ve Balık Kurumu çok önemli bir misyon üstlenmiş. Bu anlamda geçmişte özelleştirilmesinin de ne büyük bir hata olduğunu hep beraber orada kabul ettik.

Ben, Sayın Genel Müdürüm ve Et ve Balık Kurumunun bina konusunu konuşmuyorum, bina konusunu diliyorum halledecekler. Sayın Genel Müdürüm ve Et ve Balık Kurumunun özellikle perakende satış mağazalarını artırmasını istiyorum ve diliyorum. Çünkü hakikaten çok önemli, çok hijyenik bir ortamda üretim yapıyorlar. Bu anlamda ben başarılarının devamını diliyorum. Et ve Balık Kurumunun gıda sektöründe, tarım sektöründe, diğer özelleştirilen kurumlara da örnek olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Haydar Bey buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, özelleştirme, özelleştirme... Karşıdaki arkadaşlar demeyeyim, arkadaşlarımız diyeyim de böyle bir ayırım koymayayım; özelleştirme deyince, ya ne var bunda, işte özelleşsin deniyordu. Bu Et ve Balık Kurumu özelleşti, bütün kombinalar satıldı, özellikle Doğu’ daki kombinalar kapandı, insanlar işsiz kaldı, insanlar hayvan üretemez hâle geldi. Böyle olunca da Türkiye’de bir et sıkıntısı ve canlı hayvan sıkıntısı baş gösterdi ve 2005 yılında doğru bir kararla özelleştirme ortadan kaldırıldı bu kurumla ilgili, tekrar faaliyetlerini sürdürmesi sağlandı. O günden bu

güne faaliyetlerini sürdürüyor. Böyle bakmak lazım, demek ki her şeyi özelleştireceğiz mantığıyla da yaklaşmamak lazım. Devlet bazı ana sektörlerde taşın altına elini koymalı ve özel sektörün gitmediği yerlere özellikle devletin gitmesi gerektiğinin zorunluluğunu bir kez daha görüyoruz. Yani ben şunu söylüyorum: Sanayide de aynı şeyi söylüyorum, sadece et kombinalarıyla ilgili değil. Devlet Kocaeli'ne gelmesin, devlet Bursa'ya gitmesin, devlet İzmir'e gitmesin, Adana'ya gitmesin, Antep'e gitmesin ama devlet Yozgat'a gitsin, Kars'a gitsin, Bayburt'a gitsin, Gümüşhane'ye gitsin, Siirt'e gitsin, gitmeli, devlet burada olmalı. Yani her şey özelleştirme, dünya bu konjonktürle devam ediyor, biz özelleştirelim kurtulalım mantığıyla veya işte özelleştirmesek zarar ederiz mantığıyla bakarsak, böyle hayvancılıkta kaybettiğimiz gibi kaybetmeye devam ederiz, limuzinleri, angusları ithal etmeye devam ederiz. Bunlar yanlış şeyler ama 2005'ten sonra düzelmeye başladı ve o kayıplar bugün hâlâ toparlanamıyor bir türlü, bunu hep beraber yaşıyoruz.

Et ve Balık Kurumunun iyi şeyler yaptığını düşünüyorum, gördüm, gezdim. Gerçekten güzel, Sincan Kombinası bir örnek kombina, biraz evvel bahsettim, endüstriyel anlamda baktığımızda çok kaliteli bir iş yapmışlar ve hijyen bir ortamda çok kaliteli ürün üretiliyorlar. El değmeden ürün üretiliyorlar. Bütün kombinaların bu şekilde revize edilmesi, hatta yenilerin de daha teknolojik olması konusundaki gayretlerinize destek vereceğimizi de unutmanızı diliyorum.

KİT'lerde kurumları görüşürken bir scada programlarından bahsederek her zaman, bunu mesela Ankara Doğalgazda, EGO'nun devretmiş olduğu doğalgazda 17 milyonluk bir yolsuzluk yirmi yıldır çözilemeyen, on beş yıldır çözilemeyen... Geçen gün bir kurumu daha görüştük, 3 milyon dolar harcanmış ama ben gittim Sincan'da gördüm, scada programı çalışıyor. Bütün odalar oradaki otomatik kontrol sistemiyle soğutuluyor ve operatör başında izliyor. Genel Müdürüm de şaşırdı tabii sorduğum soruya; ben, çünkü 3'le 5 arasındaki odaların soğukluklarını, sonuçlarını verin dedim; verdiler. İnsanlar, demek ki istenince, takip edilince bunlar yapılabilir art niyet olmadıktan sonra, iyi niyetli olduktan sonra yapılabilir, bunların örneklerini gördük. Şimdi yapılması gereken bu örnekleri çoğaltmak ve bu kuruma da destek olmak.

Eğer TCDD'ye biz dünyanın parasını hazineden aktarabiliyorsak, başka kurumlara hazineden aktarabiliyorsak, burada yatırımları da hızla büyütecek hazineden gerekli payların bu kuruma aktarılması gerektiğine inanıyorum. Bakın, Başbakanlık için Atatürk Orman Çiftliğinin yarısını tahsis eden devlet, Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğü için arazi bulamıyor Ankara'da, bu hoş bir şey değil. Bunun bir an evvel Hükûmet yetkilileri tarafından çözülmesi gerekiyor, iktidar partisi milletvekili arkadaşarımin da buna destek olması gerekiyor, böyle düşünüyorum.

Sayın Genel Müdür, güzel şeyler söylüyorum ama bir de raporu incelediğimde bugün 2012'de durum nasıl ama planla, hedeflenenlerle gerçekleşenler arasında çok büyük sapmalar var. Yani bu kurumun başarılı olabilmesi için planların iyi yapılması gerektiğine inanıyorum. Yani 2012'yi

yaşarken 2013 planlarının da bu realiteye uygun hayata geçirilmesi gerektiğine inanıyorum. Şimdi 2010'a baktığımızda, yapılan planın, hedefin yüzde 76'sının gerçekleşmediğini görüyoruz. Gerçekleşmeme oranının yüzde 76'larda olduğunu görüyoruz, bu kötü. 163 bin ton üretim kapasitesi olan et kombinaları -eskilerden bahsediyoruz tabii, burada ben asıl konuyu biliyorum ama yine de tekrarlamak istiyorum- bunun 82 bin tonu kullanılabilir vaziyette. Bu 82 bin tonunun da ancak 23 bin tonunu kullanabiliyoruz. İşte bunları en azından 82 bin tona değilse de 75 binlere, 70 binlere çıkardığımızda işte Türkiye'nin et problemlerini yavaş yavaş çözmeye başlayacağız diye düşünüyorum.

Marketleşme konusunda ve buraya sağlıklı ürünler yollanması konusunu da destekliyorum, onu da belirteyim.

Bir de TAR-ET Projesi vardı, hepimiz unuttuk; geçen yıl da komisyonda görüştük. TAR-ET Projesi tamamen aslında mantık olarak doğru projeydi, uygulaması yanlış olduğu için, birden fazla kurum ilişkilendirildiği için pratikte yürümemiş ama ona benzer bir projenin de çok hızlı yine hayata geçirilmesi ve desteklenmesi gerektiğine inanıyorum.

Şimdilik söyleyeceklerim bunlar. Umarım daha güzel, daha büyük hedefler koyarak ve Hükûmetin de desteğini alarak diyeyim, bu arkadaşlar destek verirler, bu kurumun bir an önce ayağa kalkması gerektiğine inanıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Necati Bey buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Necati Özensoy, Bursa Milletvekili.

Tabii Et ve Balık Kurumu da dengeleyici kurumlardan bir tanesi. Yani hayvancılık politikalarında, hayvan fiyatları konusunda, et fiyatları konusunda dengeyi sağlaması gereken, piyasayı revize etmesi gereken bir kurum. Bu anlamda bakıldığında tabii yeterli bütçeye sahip olması, yeterli birikimlere sahipler ama o politikaları da uygulamaları gereken bir kurum. Son dönemde zararın azaldığından bahsediliyor ama son dönemde tüketici aleyhine bir gelişme var. Yani et fiyatlarının çok yüksek olması, dolayısıyla et fiyatlarının yüksek olması, Et ve Balık Kurumunun da zararlarının azalmasının bir gerekçesi bana göre. Geçmişte bundan iki üç yıl önce de tüketici fiyatları iyiydi ama üretici açısından da son derece kötü gelişmeler vardı. Bunun sonucunda işte birtakım sebeplerden dolayı da bugünlere geldik. Şu anda da piyasa, bu anlamda, yani üretici ve tüketici noktasında değerlendirdiğimizde dengede bir piyasa değil. Bu anlamda, yani rekabeti sadece satışta değil, işte hayvan üreticisini de düşünerek birtakım politikalar geliştirmeli diye düşünüyorum.

Ben de Et ve Balık Kurumunun daha da gelişerek, daha da imkânlarının geliştirilerek yoluna devam etmesinden yana olduğumu ifade etmek istiyorum.

Ben, daha önce bir yazılı soru önergesi vermiştim, bunlardan işte gelen cevaplarda, araçlarla ilgili sorduğum soruya pek böyle açıklayıcı bir cevap gelmemiş. Daha önce Et ve Balık Kurumunun yaptığı araç satışlarından, işte ömrünü dolduran araçlar çeşitli tarihlerde satılmış ancak bunların devirleri yapılmadığı için motorlu taşıt vergilerinin de Et ve Balık Kurumu tarafından ödenmeye devam edildiği noktasında bir haberle ilgili soru sordum ama sadece burada o tarihe kadar işte alıcıların mecburiyeti olduğundan, üzerine alma mecburiyeti olduğundan dolayı olduğu ifade edilmiş. Yani böyle bir şey yok. Yani öyle bir durum da olmuş olsa, sonuç itibarıyla kurumun sorumluluğu var. Yani siz devrini yapmadığınız sürece yaptığı kaza, motorlu taşıt vergisi vesaire yani bütün her şey kurumun sorumluluğu altındaydı. Yani bu sebepten dolayı biz devrini yapmadık gibi bir cevap çok mantıklı değil.

Bir de, yine 2007 yılında vergi dairesi tarafından tescili düşürüldü. Yani bunu kurum talep etti herhalde ama 2007 yılına kadar olan motorlu taşıtları da size bir şekilde ödettirmiş olmaları lazım. Bunu da yine teftiş kurulu gerekli inceleme ve işlemler yapılmıştı. E ne yaptı yani? Gerekli inceleme yaptı da ne yaptı? Ben soruma cevap, sadece teftiş kurulu gerekli işlemler yapıldıyla olmamalı diye düşünüyorum.

Bunları soruyorum, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bülent Bey buyurun.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bülent Belen, Tekirdağ Milletvekiliyim.

Sayın Genel Müdürüm, faaliyetleriniz güzel, daha da artması lazım. Trakya bölgesinde bir kombinasi yok kurumun ki, Trakya Türkiye'nin damızlık üretim merkezi ve her geçen gün de hayvancılık yapan çiftliklerin sayısı artıyor, hayvan üretimleri artıyor ve hastalıktan arı bir bölge. İstanbul'a yakın, malum İstanbul'un günlük nüfusu 15 milyonun üzerinde. Yani, Tekirdağ, Kırklareli veya Edirne, bu üç şehrin merkezi konumunda bir yerde böyle bir kombina yapmayı düşünüyor musunuz?

Ayrıca İstanbul'da bilhassa bu frança ise mağazaların sayısını artırırsanız halkın ucuz et temin etmesi noktasında çok yararlı olacaktır. Bu sizin satışınızı da artıracaktır, dolayısıyla satışın artması maliyetlerinizi düşürüp, kurumu kâr eden bir kurum hâline getirecektir.

Ayrıca ithalatla ilgili benim ilçemde hayvan ithalatçılığı yapan bir şirketle ilgili geçen yıl ben bayağı araştırmalar yaptım, bu Angos Hayvancılık Limitet Şirketi, yani gümrük giriş beyannamelerini incelediğimde, geçen yılki rakamlar, küçük baş hayvanda gümrük masrafları da dahil zannedersen 5-5,5 lira civarında maliyetleri var. Bunları siz 13-14 liraya onlardan satın alıyorsunuz. Kurum kendisi bu şekilde bir ithalat yaparak ülkedeki vatandaşa daha ucuz et yedirme yolunu seçemez mi? Yani bu

ithalatı kurum olarak siz yapamıyor musunuz? Yasal bir engel mi var, mevzuatta değişiklik mi yapılması gerekiyor?

Ben, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Mehmet Şeker Bey buyurun.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mehmet Şeker, Gaziantep Milletvekili.

Ben de merak ettiğim, aslında gerçekten bu kurumun olması ve yaşatılması konusunda arkadaşlar gerekli tedbirlerin alınmasıyla ilgili söylemde bulundular. Bakanlık temsilcisi de burada olduğu için gerçek bir olaydan bahsetmek istiyorum şimdi.

Bizim Suriye'yle sınırimız var Gaziantep olarak. Kilis, Urfa, Mardin ve bir miktar da Hatay'da bu olay söz konusu. Vatandaşlarımız oradan canlı hayvan getiriyorlar kaçak olarak, kilosunu 3 liradan getiriyorlar. Gaziantep'te şu anda gerçek rakamlar 12 ile 15 lira arasında değişiyor. Tabii getirirken bir kısmı bunu işte sınırdan bir şekilde getiriyor ve piyasaya sürüyor, bazılarını da jandarma yakalıyor, işte yüzlerce, binlerce yakalıyor. Yakaladıktan sonra yediemin diye bir prosedürle birilerine teslim ediyor, hem yem parası veriliyor hem işte masraflar karşılanıyor, bu arada getirenler cezaevine konuluyor. Oysa bunların Et ve Balık Kurumu tarafından çok hızlı bir şekilde kesim yapılarak vatandaşa sunulmasında bence bir sakınca olmaması gerekiyor. Zaten bunlar girmiş Türkiye'ye ve bir de üstüne masraf yapılıyor, bu hayvanların. Onu getirenler hakkında da yasal işlemler yapılmış. Böylece Gaziantep'in bu sınır bölgesindeki köylerde, kasabalarda, ilçelerde, hem kaymakamlar, hem yöneticiler, jandarma bu işten çok rahatsız. Çünkü koyacak yer de bulamıyorlar, anormal derecede bu hayvancılık ticareti artmış durumda. Bunun da en önemli sebebi, tabii buradaki canlı hayvan fiyatının Suriye'deki hayvan fiyatına göre maalesef çok arada dört kat kadar bir fark olmasından kaynaklanıyor. Yıllar önce ben çok iyi hatırlıyorum, bizim oradan, Gaziantep'ten tüm Arap yarımadasına hayvan ihracatı oradan yapılırdı ama maalesef şu anda herhangi bir ihracat yapmıyoruz, tam tersine almaya çalışıyoruz ama en azından bu mevcut sorunun çözümü için bakanlık yetkilileri bir karar çıkartıp, hem orada yediemin için para ödemekten vazgeçmeleri, bunları hızlı bir şekilde kesip vatandaşa, kuruma temsil edip ya da, vatandaşa sunmaları gerekir diye inanıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Mehmet Bey.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdürüm, ben, bu Et ve Balık Kurumunun balık kısmını sonra konuşacağım ama yani insanın temel yapı taşı olan proteinin vatandaşa ulaştırılması anlamında önemli bir kurum Et ve Balık Kurumu ve giderek artan karbonhidrat tüketimi ve yağ nedeniyle ülke insanlarının obez,

obezite riskiyle karşı karşıya kaldığı toplumlarda, özellikle bizim toplumumuzda da yüzde 34 oranlarına çıktı, protein tüketiminin artırılması konusunda ne tür çabaları var Et ve Balık Kurumunun? Mesela, biz televizyonlarda izliyoruz kamu spotları diye. Bu kamu spotları konusunda bir projeniz, bir çalışmanız var mı?

Ayrıca, en nitelikli... Evet, bütün bilgiler medya kanalından akıyor maalesef, keşke birebir insan ilişkisiyle bunları götürebilsek. Yapılan araştırmalar televizyonların insanı bilgilendirmede yüzde 45'e çıktığını gösteriyor. Dolayısıyla herkes kamu spotuna asılıyor ama vazgeçilmez olarak özellikle bu sağlık açısından gerekli gibi gözüküyor ve nitelikli protein olan işte daha çok fosfoprotein olan balık konusunda geçen alt komisyon toplantısında da söylemiştik, kurumunuzda sadece sunumunuzda bir cümle olarak geçiyor. Sadece bir cümle olarak geçiyor ve bu cümle daha geliştirilemez mi, bir sayfaya çıkarılamaz mı bu anlatılanlar yapılan işlerle birlikte diye düşünüyorum ben. Bizim hep birlikte amacımız, hangi kurum olursa olsun, devlet kurumu, özel kuruluş, işte KİT, hangi kuruluşumuz olursa olsun bu ülke insanının daha nitelikli gelişmesi ve bu ülke insanının daha nitelikli bir beslenme koşullarına ulaşması temel amaçlarımızdan bir tanesi. Bunu sağlayabilmek için 139'uncu sanayi kuruluşu sırasına çıkmışsınız, sizin anlatımınızdan ve buradaki söylenen... Bu çok ciddi bir durum Türkiye için. Yani Türkiye'nin 139'uncu sanayi kuruluşu, yani kârlılığı çok önemli değil, böyle bir kuruluşun Türkiye'de çok daha etkin, bilinen, kamuoyu tarafından etkisi kabul edilen ve topluma verdiği mesajlar çok iyi algılanan bir kurum olarak değerlendirilmesi gerekmez mi?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet Bekir Bey, milletvekili arkadaşlarımızın sorularını, önerilerini duydunuz, mikrofonunuz açık, buyurun.

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Teşekkür ediyorum.

Önce Kamer Genç Beyin sorusuna ben bilgi arz etmek istiyorum.

Biz, alımımızda yüzde 10 peşin hemen ödüyoruz kurumumuzdan çıkmadan, geri kalanını da otuz gün içerisinde besicinin hesabına geçiyoruz. Bugüne kadar otuz günü geçen bir kuruş dahi ödememiz yoktur ama besiciler hepsini peşin almak istedikleri için zaman zaman sizi rahatsız ediyorlar.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Biz rahatsız olmuyoruz.

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Evet.

Ayrıca şu bilgiyi arz etmek istiyorum: Düzenleyici, destekleyici ne yaptınız? Biz, protein tüketiminin artması, daha çok et tüketilebilmesi için hiç kâr gözetmeden şu anda en düşük fiyatla kıymayı 17,95 TL'ye Et ve Balık Kurumu veriyor; 22,5 TL'ye de, en çok tüketilenleri söylüyorum, kuşbaşını veriyoruz ve devlet kâr etmez, kâr gayesi gütmeyen diye verilen görev gereğince yapıyoruz.

Ayrıca şunu arz etmek istiyorum: 14 liraya 1 kilogram karkası alıyoruz, sıcak tartı yapıyoruz, hiç fire de düşmeden değerlendirmeye alıyoruz. Eğer bizimle sözleşme imzalarsa 30 kuruş da prim veriyoruz. Yani bize hangi gün, ne zaman, ne saatte getireceğini biz biliyoruz; kendisi de garanti pazar olduğunu biliyor.

Şunu arz etmek istiyorum: Kesinlikle bize gelen bir başı da, bin başı da, on bin başı da şu anda geri çevirmiyoruz, getirilen her hayvanı alıyoruz, hem kasaplık sığır hem koyun olarak.

Kombina Trakya'da niye yok? Kamer Beyin söylediği şey Elazığ'da niye yok? Ben, Et ve Balık Kurumu Genel Müdürü olarak kapatılan kombinalara üzülüyorum, Genel Müdür olduğum için değil bir zooteknist olduğum için üzülüyorum ülke hayvancılığı açısından, ama o zaman karara da saygı duyuyorum. Elazığ'da ilk kapatılan kombinalardan biri 1995'in dördüncü ayında kapatılan kombinaların içerisinde. İstanbul'da varmış, İstanbul'daki kombina da kapatılmış. Trakya'daki, diğer bir vekilimizin de biraz sonra cevap olarak kendisine de arz edeceğim, böyle bir talebi var. Trakya'da, Sayıştayın da raporunda, bir kombinanın olması gerektiğini zaten tavsiye ediyor, bizse bu çalışmalar doğrultusunda YPK'ya hazırlığımızı yapıyoruz ve bunu sunacağız. Trakya Türkgeldi Çiftliğinde, yani Tarım İşletmesinde bir 10.000 başlık şu anda padoks oluşturduk, oranın mülkiyetini de Tarım İşletmelerinden alma çalışmasını yürütüyoruz. Eğer o gerçekleşirse, kombina da müsaade edilirse gerçekleşir, bizim de arzumuz budur, arz ederim.

Çok hayvan ithalatı yapıyorsunuz; biz, Et ve Balık Kurumu, müsaade edilen kadar ithalat yapıyoruz. Bilgi olarak saygıyla size şunu arz etmek istiyorum: 2010 yılında bize ilk olarak görevlendirildiğimizde yüzde 24 yerli hayvan alımı yaptık, 2011 yılında yerli hayvan alımını yüzde 59'a çıkarttık, bu sene ise yüzde 73,8'e çıkarttık. Yani piyasayı regüle edebilmek için dışarıdan çok az miktarda hayvan getiriyoruz, sayısını da arz edeceğim, ama büyük bir çoğunluğunu besicimizden aldık. Bu sene ilk beş ayda 32.009 adet yerli hayvan alımı yaptık, bunun karşılığında 11.000 adet ithalatımız var, bunu arz ediyorum efendim.

Tufan Bey ikinci olarak bir soru sormuşlardı; satış mağazası artırılsın. Evet, satış mağazasını artırma çabamız devam ediyor, sürekli ilana çıkıyoruz. İlanda, layık olan yere, halkın en çok geçtiği, en çok insanların yoğun olduğu yerlerin tercih edilmesi için bize müracaat edenleri yönlendiriyoruz. Kısa süre içerisinde deminki verdiğim sayıya 117'ye sene sonuna kadar ulaşacağız. Satış mağazalarının artması tüketicilerin lehine olan bir durumdur, kendilerinin tavsiyelerini dikkate alacağız.

Haydar Beyin, kombinalar revize edilsin Sincan'daki gibi diye bir tavsiyesi var. Teşekkür ediyorum, şu anda Diyarbakır, Yozgat, Bingöl gibi hatta Van kombinamız iki üç ayın içerisinde revizeleri bitecek ve en son teknolojileri kullanıyoruz Sincan'daki gibi ve kapasitelerimiz de bununla beraber artacak. Şu anda Bingöl'de kesim yapamıyoruz, yakını olan Elazığ'dan kombina hizmet alarak

kesim yapıyoruz, Diyarbakır'da kesim yapamıyoruz kombinamız revizede, Diyarbakır'da özel sektörden Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından yetkili bir yerde hizmet alımıyla kesim yapıyoruz ve diğer yerlerde de aynı şekli uyguluyoruz. Bunlar bittiğinde, Sayın Haydar Beyin söylediği kapasiteleri artırılсын şeyine ben de katılıyorum, süratle kapasitemiz bugünkü kullanımımızın iki katına inşallah çıkacaktır.

Ben, Tufan Beyin ve Haydar Beyin sorularına bilgilendirdikten sonra ayrıca Necati Özensoy Beyin; et fiyatları çok yüksek şeklindeki sorusunun değerlendirmesini şöyle bilgilendirmek istiyorum kendilerini: Et ve Balık Kurumu olarak eğer şu anda özelleştirmeden çıkmamış olsaydık piyasanın şu andaki et fiyatlarının dengesi şu andaki gibi olmazdı diye düşünüyorum. Çünkü, bize görev verildiği zaman hem karkas et fiyatları çok yüksekti hem de pazardaki reyonlarda et fiyatları çok yüksekti. Biz, İstanbul, Ankara ve diğer büyük şehirlerde mağaza açmaya başlayınca fiyatlar bize göre şekillendi. Biz kıymayı 17,95'e verirken şu anda diğerleri de 20 lira, 21 lira civarında fiyatları aşağıya indirdiler, kuşbaşı hakeza ve diğerleri hakeza. Yani, Et ve Balık Kurumu iyi ki özelleştirmeden çıkarılmış diyorum ve şu anda tüketici lehine hem piyasayı regüle etti, üretici lehine de bize verilen görev olarak, bizim görevimiz sürekli garanti düzenli pazar olmaktır, sürekli, garanti, düzenli pazarız. Hatta, bazı kombinamız olmadığı yerlerde de hizmet alımı yapıyoruz. Neresi buralar? Konya'da, Afyon'da, Denizli'de kombinamız halihazırda revizyonda, çalışmadığı için Denizli'de ve yurdun değişik yerlerinde bizden özellikle kesim isteyen yerlerde hizmet alımıyla kesimi devam ettiriyor ve piyasayı kesinlikle sürekli garanti fazlalığını biz alarak dengelemeye çalışıyoruz. Bunu da bu şekilde arz etmek istiyorum.

Ayrıca, Necati Özensoy Beyin sorduğu bir araçla ilgili bir konu var. Onu kendisini bilgilendirmek amacıyla arz ediyorum: Sakarya kombinasındaki bir otobüs 1992 yılında satılıyor, özelleştirmenin önünde. Fakat, ekonomik ömrünü doldurduğu için satılıyor, devredilmiyor o dönemde. Bana verilen bilgiyi arz ediyorum: O dönemdeki kanuni düzenlemede, bir ayın içerisinde devredilir, hemen devredilmez şeklinde bir boşluk varmış; onun için, bunu satın alanlara, diyelim ki o zamanki idare, eksikliği veyahut da kanundaki boşluktan yararlanarak üzerlerine devralmamışlar ve bu Et ve Balık Kurumuna, özelleştirmeye girdikten sonra 2002, 2003 yılında Maliye tarafından bir yazı gönderiliyor. Diyor ki; bu araçlar üzerinizde görülüyor, bunların motorlu taşıt vergisini ödeyin. Et ve Balık Kurumu o zaman devreye giriyor, bir de deminki sizin söylediğiniz şekilde, 1994 yılında 15 tane araç muhtelif şahıslara satılıyor, bunlar da motorlu taşıt vergilerini ödemiyorlar. 2006 yılında tekrardan Maliye tarafından bildiriliyor ve bu teftişlik oluyor. Ben bilgilendirmek amacıyla arz ediyorum. Trafik kayıtlarını hemen kurum sildiriyor 2006 yılında. Alıcılarla irtibata geçiliyor, adreslerine ulaşmaya çalışıyor fakat adresleriyle ilgili hepsine ulaşamıyor çünkü düzenli bir kayıt da o zaman yok, fakat şu anda hukuki tüm işlemleri, takibatı yapılmakta, Maliye Bakanlığıyla ilgili

birimleri ile görüşülmekte, önümüzdeki süreç içerisinde geçmişten gelen bu şey düzeltilecek, o zaman da bilgi size arz edilir.

Teşekkür ediyorum.

Ayrıca, Tekirdağ Milletvekili Bülent Bey; Trakya’da kombina yok, İstanbul’da mağazalar artsın şeklinde şeyi var. İstanbul’daki mağaza sayısını 50’ye ulaştırmaya çalışıyoruz fakat...

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Talep mi yok?

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Yok, talep var, ilana çıkıyoruz, öyle yerler gösteriyorlar ki, biz oraya eğer satış yeri vermiş olsak... Olayı şöyle değerlendiriyorlar: Biz devletten alırsın bir kenarda durur, sonra bunu satarsın, bundan para kazanırsın şeklinde değerlendirme, doğru bir değerlendirme değil. Böyle bir zihniyeti hissettiğimizde biz diyoruz ki; sen burada iflas edersin, satamazsın. Layık olan, hakikaten halkın en çok geçtiği yere ve en çok tüketiciyle buluşturabileceğimiz yerleri tercih ediyoruz. Şu anda da ilandayız. Yani yine İstanbul’dan 10 kadar bir semt ilandayız, ben de katılıyorum, artacak.

Yerli koyun, işte Angus firmasından siz de alıyorsunuz ithal koyun. Biz elimizden geldiği kadar şu ana kadar koyunu geçen sene 25 bin adet küçükbaş aldık, büyük bir kısmı yüzde 98’i yerli. Eğer sıkıntı olursa dışarıdan gelenlerden kesilmiş olarak alıyoruz. Biz, koyun ithalatı yapmadık, yerli hayvanı tercih ediyoruz, o şekilde kuzu olarak alıyoruz. Eğer şey olursa biz kendimiz ithalat yaparız. Onlar özel sektöre getirip satıyorlar, bize değil. Biz sadece sığır ithalatı yapıyoruz, bir de ilk açıldığında besilik dana getirdik 15 bin civarında.

Bunu size arz edeyim.

Ayrıca, Gaziantep Milletvekilimiz Mehmet Şeker Bey’in -yanlış söylüyorsam özür dilerim- yakalanan hayvanlarla ilgili “Niye bu kadar sıkıntı çekiliyor?” diye... Kaçak girişlerde tabii gümrük ödenmediği için, karşı tarafta çok ucuz fiyata getirildiği için fiyatlar düşük, cazip geldiği için ozmoz kuralı gereğince bu yana bazen geçebiliyor. Eğer valilik, tarım il müdürlüğü kanalıyla bize ulaştırılırsa anında kesiyoruz, parasını öduyoruz. Bugüne kadar bize valilik ve gıda tarım ve il müdürlüğü tarafından getirilen hiçbir hayvanı geri çevirmedik, kapımız açık. Sözleşmeli yerlerde de kesiyoruz, kendi kombinalarımızda da kesiyoruz, bunu bilgi olarak arz ediyorum efendim size.

Mehmet Domaç Bey’in bize tavsiyeleri oldu: “Proteini artırmak için ne yapıyorsunuz? Balık konusunda faaliyetlerinizden az bahsettiniz.” diye.

Ben protein tüketiminin artması için Et ve Balık Kurumu olarak daha çok et tüketilmesi için bir defa kâr gütmeden şu anda en düşük fiyatla tüm şarküteri ürünleri de dâhil, et de dâhil satış yapıyoruz.

Kamu spotu üzerinde ise burası kamu spotuyla ilgili biri Rekabet Kurumunun standartları içinde kalabilmek için, ticari rakiplerin itirazlarını belli şekilde dengeleyebilmek için biz bu konu

içerisinde çalışmaya devam ediyoruz ama şunu arz edeyim bilgi olarak: Bütün satış merkezlerimiz çevrelerimizde en az 20 bin, 30 bin el ilanları dağıtılıyor, televizyonlara da biz çıkıp bu şeyleri konuşuyoruz ve fiyatlarımızı sıkça televizyonlarda açıklıyoruz. Şu anda Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının uyguladığı taşıma yapılmış ürünlerin ve firmaların, yanlış yapan firmaların açıklanması dolayısıyla da Et ve Balık Kurumunun özelleştirmeden sonra, çıktıktan sonraki faaliyetlerinde çok memnuniyet ve çok kabul var ve bize de, ürünlerimize de yöneliş var fiyatlarımızın da uygun olması nedeniyle.

Balık konusunda Sayın Vekilimiz haklılar fakat Et ve Balık Kurumu özelleştirmeye alınmadan önce Fatsa'da balık fabrikası varmış, konserve fabrikası varmış, gemileri varmış, bunların tümü satılmış. Balıkla ilgili tüm teknoloji de satılmış. Böyle olunca biz teknolojimizi yeni oluşturduk Sayın Vekilim, geçen sene yani beş altı ay önce Sincan'da balıkla ilgili teknolojimizi kurduk, şu anda bütün mağazalarımızda dört, beş çeşit balık satışı yapmaktayız en hijyenik ortamda üretilmiş balıkların ve her geçen gün de satışımız artmaktadır. Özel sektörle beraber de çalışıyoruz ama balık konusunda zaten, Türkiye'de tavukçulukta olduğu gibi çok ciddi özel sektör yapılmış. Biz ise eğer bize düşen görev de açığı kapatmaya çalışıyoruz. Bunu bilgi olarak arz ediyorum. Bir dahaki şeyde balık konusundaki faaliyetlerimiz arttığı oranda tavsiyeleriniz oranında muhakkak bizim şeylerimizde yer alacaklar.

Arz ediyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kamer Bey, eksik bir şey mi var?

Buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bir şey soracağım.

Şimdi efendim siz, tüberkülozlu ve brusellozlu hastalıklı hayvanları da kesiyorsunuz, kavurma yapıyorsunuz Sayıştay raporunda var. Bu kavurma olarak mağazalarda satışta gösterirken bu kavurmanın bu tip hayvanlardan yapıldığını belirtiyor musunuz? Ayrıca da bu tip hastalıklı hayvanların satılması ve kavurma yapılması bunların yiyicilere intikal eden bir bulaşıcı hastalık var mı? Onu öğrenmek istiyorum. Ayrıca, bu hayvan kesimlerini, hizmet alımı yoluyla yaptığınızı söylüyorsunuz. Bir de konuşmanızda 374 işçiyi hizmet alımı suretiyle istihdam ettiğinizi söylüyorsunuz. Hizmet alımıyla yapmasanız da doğrudan doğruya işçi çalıştırsanız bunların size maliyetiyle hizmet alımı yoluyla getirdiğiniz işçilerin maliyeti arasında çok mu fark var? Bir de bunları pazarlık suretiyle mi yapıyorsunuz yani hem kesimi hem de işçi alımını pazarlık suretiyle mi yapıyorsunuz veyahut da açık artırmayla mı yapıyorsunuz? Öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Evet, ben bilgi olarak arz edeyim Sayın Vekilimize.

Bizim bu 374 tane işçimizin büyük bir bölümü hizmet alımı ihaleyle firmalardan güvenlik görevlisi olarak yapılmaktadır. Şu andaki Erzurum, Ağrı, Bingöl, Van, Diyarbakır gibi illerimizde ortalama her yerde 11 güvenlik görevlisi çalışmakta. Yeterli kadro olmadığı için, verilen kadro yeterli olmadığı için mecburen hizmet alımına gidiyoruz. Yoksa bizim yeni aldığımız işçiyle bunların arasında fazla ücret farkı da yoktur. Bütün sosyal imkânlarını karşılıyor. Bunu bu şekilde arz edeyim efendim.

Diğer şeyiniz kavurmayla ilgili... Bizim şarta tabi kesimle ilgili gelen hayvanları almamızın önce şeyini açıklayayım: Biz alırsak bu şarta tabi hayvanların bir kısmını biz yok ediyoruz yani imha ediyoruz etini kestikten sonra kullanılmayacak derecede rahatsız olanları. Kalan kısmı ise -sayın vekillerimiz de teknolojimizi gördüler, dünyanın en son teknolojisi- 120 derecede el değmeden kavurma üretimi yapan bir teknolojimiz var, bu 120 derecede ne şarta tabi olarak gelen brusellalı ne de diğer hayvanların etlerinde hastalık kalması şeyi mümkün değil.

İkincisi, biz bunları piyasaya sürmüyoruz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Raporda vardı ama...

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Piyasaya sürmüyoruz şöyle: Büyük bir kısmını kendi iç tüketimimizde, kendi bin küsur tane çalışanımız var bunların şeyinde tüketiyoruz çok az bir miktarını da -demin söylediğim gibi- imha ediyoruz. Yani bizim ürettiğimizin kavurmanın yüzde 1'i dahi bu değil. Yani çok az geliyor zaten öyle fazla bize gelen yok. Gelen sayı olarak üretimimizde elimizden geldiği kadar daha da düşük fiyatlı olduğu için biz kendi iç tüketimimizde işçimizin daha proteini yüksek olarak beslenmesi için kullanıyoruz, memurumuzun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani hastalık bulaşmıyor...

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Bulaşmıyor kesinlikle. Şu anda Et Balık Kurumunun teknolojisi dünyanın en son teknolojisi ve en hijyenik ortamda üretim yapılıyor, 120 derecede kavuruyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Böylelikle de kafalarda eğer bir istifham varsa da bu giderilmiş oldu.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kesimi ihale yoluyla mı? Kasaplara şey diyorsunuz ya...

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Efendim kesimi biz her ilde kombina müdürlüğümüz karşılıklı sözleşme imzalayarak tosun başına başka hiçbir başka masraf ödmeden 30 TL-25 TL arasında değişik illerde pazarlık ederek hizmet alıyoruz, k bu da çok ciddi oranda besicinin lehine olan ve her yerde kesim yapma imkânı sağlayan bir uygulama oldu.

BAŞKAN – Evet teşekkür ediyorum.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğünün 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç:

Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğünün 2010 yılı bilançosu ve 9.391.555,85 Türk lirası dönem zararı ile kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Değerli üyeler, Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğünün 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü ibranıza sunuyorum: İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Bekir Bey, eklemek istediğiniz bir husus var mıdır?

Buyurun.

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRÜ BEKİR ULUBAŞ – Efendim, bütün heyete teşekkür ediyorum. Ayrıca, alt komisyon üyeleri zahmet edip de gelip Sincan kombinamızı gezdikleri için sizin huzurunuzda kendilerine teşekkür ediyorum.

Saygı sunuyorum.

BAŞKAN – Bizler de Komisyon olarak sizin şahsınızda size ve ekibinize teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Değerli üyeler, böylelikle Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğünün 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Tarım işletmeleri Genel Müdürlüğünün 2010 yılına ait hesap ve işlemlerini görüşmek üzere toplantıya 14.15' e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.12

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.17

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli üyeler, çalışmalarımıza **Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2010 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleri** ile devam ediyoruz.

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü, kısa adıyla **TİGEM**, ülkemizde tarım ve hayvancılık alanlarında faaliyet gösteren birtakım işletmelerin bir çatı altında toplanmasıyla, 1983 yılında kurulmuştur.

TİGEM'in temel görevi, ülkemizin bitkisel ve hayvansal üretimini artırmak, çeşitlendirmek, tohumluk ve damızlık yetiştirmek ve bunları çiftçilerimize ve besicilerimize ulaştırmaktır.

Uygun coğrafik yapısı ve iklim özellikleri, tarımsal üretimde sahip olduğu çeşit ve üretim potansiyeli ile ülkemiz dünya tarımında önemli bir yere sahiptir. Ülkemiz, bu avantajlı konumundan yararlanmalı ve tarımsal üretimini, serbest rekabet koşullarında, ülke ihtiyaçlarını da dikkate alınarak planlamalıdır.

TİGEM özel sektör işbirliği ile tarım ve hayvancılık alanında çağdaş projeler geliştirmeli, örnek işletmeler kurmalı, bu suretle Türk tarımı ve hayvancılığının gelişmesine öncülük etmelidir.

Şimdi, Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Tarım İşletmeleri Genel Müdürü Sayın Mehmet Halis Bilden'e söz vereceğim. Öncesinde toplantımıza katılan kurum yetkilileri ile kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Mehmet Halis Bey, mikrofonunuzu açıyorum, lütfen sunumunuzu yapınız.

Buyurun.

TİGEM GENEL MÜDÜRÜ VE YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET HALİS BİLDEN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayıştay Grup Başkanı ve uzman denetçileri, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Bakanlığımızın kıymetli temsilcileri; Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2010 yılı hesap ve işlemlerine ait Komisyon toplantısına hoş geldiniz diyor, şahsım ve teşkilatım adına saygılar sunuyorum.

Ülkemizin çeşitli bölgelerine dağılmış 36 işletmesi ve 3 milyon 720 bin 448 dekar arazi varlığı olan TİGEM, toplam arazisinin sadece yüzde 7'sini teşkil eden 15 işletmesini, bir tanesi kısmi olmak üzere yakın geçmişte özel sektöre kiraya vermiştir. Toplam 22 işletme ve 3 milyon 432 bin 202 dekar arazide sürdürdüğümüz faaliyetlerimizde ihtisaslaşmak ve ölçek işletmeciliğine yönelmek için 6 işletmenin daha özel sektör yatırımlarına açılması hedeflenmiş ve alınan Yüksek Planlama Kurulu kararı doğrultusunda ilana çıkılarak süreç başlatılmıştır.

TİGEM, sahip olduğu gen kaynakları, arazi bütünlüğü, deneyimi ve teknolojisi ile ülkemizin ihtiyaç duyduğu hububat tohumu üretiminde söz sahibi bir Kurum olmayı hedeflemiştir. Özel sektörün henüz girmediği ya da piyasa oluşturucu ölçüde büyüemediği alan, hububat ve yem bitkileri tohumluğudur. Arz, talep ve maliyet ilişkilerindeki yetersizlik ya da düşük kârlılık, anılan alanlarda yatırımcıların piyasa gelişimini yavaşlatmaktadır. Özellikle buğday gibi temel tarımsal üretim alanlarında stratejik önem taşıyan ürünlerin tohumculuğunun gelişmesi ve kullanımının yaygınlaştırılması TİGEM'in yakın dönemde daha çok yoğunlaşmayı hedef aldığı alanların başında gelmektedir. Bu yoğunlaşma, üretilen tohumlukların hedef kitleye sunumu açısından da yeni modeller üzerinde çalışılmasına neden olmuştur. Burada zikredilen stratejik değer, izlenen tarım politikalarıyla uyumluluk ve bütünlük sağlama anlayışını yansıtırma bakımından özel bir derinlik taşımaktadır.

TİGEM tarafından dağıtılan sertifikalı hububat tohumluğu miktarı son dokuz yılda 2 kattan fazla artırılarak, 2010 ve 2011 yıllarında 175 bin tona kadar çıkarılmıştır. Bu artışta etkin tanıtım, uygun fiyat politikaları, sertifikalı tohumluğun desteklenmesi ve bayilik sistemi ile ülkemizin en ücra köşelerine tohumlukların ulaştırılması en önemli faktörler olarak göze çarpmaktadır.

Ülkemizde önemli ölçüde açığı bulunan ve büyük bir kısmı ithal edilen çeşitlerden birisi de patates tohumudur. Bu konuda da Kurumumuz devreye girerek ekolojisi ve toprak yapısı yönüyle en uygun durumda olan Ulaş ve Gözlü İşletmelerimizde 2012 yılından itibaren özel sektör firmaları ile ortak üretime başlamıştır. Bu üretim sonucunda ülkemizin patates tohumu ihtiyacının tamamı yurtiçinden karşılanmış ve 2011 yılında ithalata harcanan yaklaşık 100 milyon TL ülkemize kazandırılmış olacaktır. Bu durum makroekonomik boyutuna ek olarak, üreticinin ve sanayicinin isteğine uygun, hastalıklardan ari ve yüksek verimli patates tohumluğu tedariki anlamına da gelmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; stratejik öneme sahip bir diğer görev alanımız da hayvancılık alanına yatırım yapan girişimcilerin ihtiyacı olan büyük ve küçükbaş damızlıkların ıslahı ve üretimidir. Bu alanda ortaya çıkan ihtiyacın öncelikle yurtiçi kaynaklardan karşılanması ve bu anlamda TİGEM'in birincil rol oynaması önem arz etmektedir. TİGEM, önümüzdeki dönem için yapmış olduğu ve planladığı hayvancılık yatırımları sayesinde damızlık taleplerinin karşılanması, ülkemizin gelecekteki hayvansal üretim kapasitesinin artırılması, verimi ve kalitesi yüksek

materyallerin çiftçilerimizin hizmetine sunulması için daha özel bir rol üstlenmeye aday olduğunu ilan etmiştir.

TİGEM, sığırcılık ihtisas alanı olarak belirlediği 14 işletmesinde sürdürdüğü sığırcılık faaliyetleri sonucunda elde ettiği üstün vasıflı damızlık sığırlardan, ülkemiz yetiştiricilerine 2009 yılında 3.047 baş, 2010 yılında 4.623 baş ve 2011 yılında 2.159 baş damızlık dağıtımını gerçekleştirmiştir. Ayrıca, Bakanlığımızın, hayvancılığın geliştirilmesi yönünde almış olduğu destekleme kararları doğrultusunda ülkemizde sığır yetiştiriciliği alanında büyük ölçekli çok sayıda işletme kurulmuş ve bunun doğal sonucu olarak da damızlık talebi hızla artar hale gelmiştir. Artan damızlık taleplerinin kısa sürede karşılanması TİGEM'in mevcut imkânları ile mümkün olmadığından, ana statümüzde yer alan, ihtiyaç duyulması hâlinde yurtdışından damızlık temin edilmesi görevi kapsamında 17.876 baş damızlık düve ithalatı yapılmış ve karantina süreci tamamlananlardan 2010 yılında 1.665 ve 2011 yılında ise 13.402 baş damızlık dağıtımını gerçekleştirilmiştir. TİGEM'in elinde bulundurduğu üstün vasıflı damızlık sığırların yetiştiricilere intikali ile ülkemiz sığır popülasyonundaki hayvanların ıslah edilmesi ve hızlı genetik ilerlemenin sağlanması hedeflenmiştir. Bu konuda 2009 yılında Sultansuyu Tarım İşletmesinde Döl Kontrol Projesi uygulamaya konularak fiziki yapılar ve laboratuvar tamamlanmıştır. Üretim ve çalışma izinleri alınarak sperma üretimine başlanmıştır. Önümüzdeki 4 yılın sonunda ilk test edilmiş boğalar elde edilecektir.

Koyunculuk faaliyetleri 9 işletmemizde, toplam 45.450 ana baş ile sürdürülmekte olup Bakanlığımızla yapılan ortak çalışma sonucu damızlık talebi artırılmış ve ülkemiz yetiştiricilerine 2009 yılında 16.500 baş, 2010 yılında 24.500 baş damızlık koyun dağıtımını yapılmıştır. Ana kadromuzun artırılması yönündeki çalışmalarımız nedeni ile 2011 yılındaki dağıtım kısıtlı tutulmuş ve 15 bin baş olarak gerçekleşmiştir.

Safkan Arap Atı yetiştiriciliği 3 işletmemizde yapılmaktadır. Bu alanda önemli bir aktör olan TİGEM, yıllardan beri yaptığı ıslah çalışmalarıyla ülkemiz yarış sahalarında koşan ve şampiyonluklar kazanan Safkan Arap atlarının büyük çoğunluğunu yetiştirmiş ve dünyada haklı bir üne sahip olmuştur. Ülkemizde bir ilk olarak Kurumumuz 2012 yılında 3 meşhur aygıra (Caş, Ayabakan ve İzbatur) ait 75 doz dondurulmuş spermayı Fas'a ihraç ederek, 80.000 Dolar döviz geliri elde etmiştir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; son yıllarda ülkemizde yaşanan kuraklık ve buna bağlı olarak meydana gelen üretim daralmasının, sertifikalı tohum üretim ve dağıtımını artırma arzusunda olan Kurumumuz için bir kader olmaktan çıkarılması son derece önemli görülmüş ve arazi varlığımızın yüzde 51'ini oluşturan Ceylanpınar Tarım İşletmesinde, TİGEM tarihinin en büyük sulama ve mekanizasyon projesi 2009 yılında başlatılmıştır. Yeraltı suyu potansiyelinden yararlanılarak 500 bin dekar arazinin sulanmasını içeren ve mekanizasyon ile birlikte toplam 300 milyon TL maliyetli proje, planlandığı gibi süresi içerisinde tamamlanmıştır. Proje kapsamında 1.203 adet derin kuyu açılarak

258 bin dekar center-pivot, 203 bin dekar yarı sabit ve 39 bin dekar damla sulama sistemi tesis edilmiş ve geçmişten beri sulanmakta olan alanlarla birlikte toplam 610 bin dekar arazi sulanır hâle gelmiştir.

Ceylanpınar Tarım İşletmesinde olduğu gibi yeraltı suyu potansiyelinden yararlanılarak Anadolu, Dalaman ve Gözlü Tarım İşletmelerinde de 14 bin dekar arazinin sulanması sağlanmıştır. Ayrıca, kısmen yüzey sulamanın da yapıldığı Anadolu, Ceylanpınar, Dalaman, Koçaş ve Malya Tarım İşletmelerinde su kaybının önlenmesi amacıyla yüzey sulama yöntemiyle sulanan 21 bin dekar arazide yağmurlama ve damla sulama gibi sulama randımanı yüksek olan sistemler tesis edilmiş ve basınçlı sulama sistemine geçilmiştir.

Kullanılan alet ve makinelerin yenilenmesi, kapasitelerinin artırılması ve modernizasyonu kapsamında, 2008 yılından itibaren yakıt, zaman ve işgücünden önemli ölçüde tasarruf sağlayan muhtelif güçte 364 adet traktör ve bağlı ekipmanları satın alınmıştır. Alınan bu traktörlerden 75 adedi makine parkında bulunmayan 200-350 beygir gücündeki büyük güçlü traktörlerden oluşmaktadır. Bu traktörlerde kullanılmak üzere en son teknolojik yeniliklere sahip 13 gövdeli 6,5 metre iş genişliğinde 47 adet pulluk, 26 adet pünomatik hububat ekim makinesi, 36 adet doğrudan ekim makinesi ile yeteri kadar ikileme alet kombinasyonu ve 30 metre iş genişliğinde 4 adet kendi yürür ilaçlama makinesi satın alınmıştır. Tohumluk kalitesinin artırılması ve tesis kapasitelerinin yükseltilmesi kapsamında yürütülen çalışmalar ile 2007 yılından itibaren tohumculuk potansiyeli yüksek 5 işletmede her biri 20 ton/saat kapasiteli otomatik tohum hazırlama tesisi kurulmuş, ayrıca üretilen tohum safiyetini yüzde 99,8'e çıkarmak için lazer teknolojisi ile çalışan ve tohumları rengine göre ayıran makineler tesis edilmiştir. Diğer taraftan üretilen hububatın açıkta depolanması yerine, daha iyi şartlarda muhafaza edilmesi için 2007-2011 yılları arasında toplam 90 bin ton kapasiteli çelik silo tesis edilmiştir. Teknolojik yenilenme kapsamında doğrudan ekim metodu, bayi otomasyon sistemi, akaryakıt ve araç takip sistemi, kameralı güvenlik sistemi ve coğrafi veri tabanlı bilgi sistemi TİGEM'de ilk olarak uygulamaya konulmuştur.

Sayın Başkan, sayın üyeler; yaşadığımız yüzyılda tarım başlı başına stratejik önem taşıyan bir sektör hâline gelmiştir. TİGEM, bu farkındalığın verdiği sorumluluk duygusuyla son yıllarda yapmış olduğu atılımlarla damızlık üretimi ve dağıtımı noktasında önceki yıllara göre 3 kata varan artışlar sağlamış, 70 yılda yapılan sulama yatırımlarının 3 katını son üç yılda gerçekleştirmiş, mekanizasyonun tamamına yakınına yenilemiş, tarımda yüksek teknoloji kullanımını tohumluk ve damızlık üretiminin her alanında yaygınlaştırmış, önümüzdeki 3 yıl içerisinde 850 milyon TL'lik bir yatırımla bu süreci hızlı bir şekilde devam ettirmeyi hedeflemiştir.

2011 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyon ve İzlenmesine ait Bakanlar Kurulu Kararı ekinde yer alan "Tarımsal Yapının Etkinleştirilmesi" bölümündeki tedbir doğrultusunda TİGEM Yeniden Yapılanma Raporu hazırlanarak, Kalkınma Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığına

sunulmuştur. Genel Müdürlüğümüzün orta vadeli yatırım programı için öngörülen ödenekleri 13/10/2011 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Yayımlanan ödenekler 2012 yılında 220 milyon TL, 2013 yılında 290 milyon TL ve 2014 yılında 340 milyon TL olmak üzere, 2012-2014 yılları için toplam 850 milyon TL’dir.

TİGEM’in 2012-2015 yıllarını kapsayan Yeniden Yapılanma Programı’nda, ilave 416 bin dekar arazinin sulamaya açılması, mevcut sulanan 65 bin dekar arazinin modern basınçlı sulama sistemine dönüştürülmesi, mekanizasyonun tamamının yenilenmesi ve faaliyetlerde kullanılan toplam 1.254 adet traktör yerine, akaryakıt, zaman ve işçilikten önemli ölçüde tasarruf sağlayacak 621 adet traktör kullanılması, mevcut tohum hazırlama tesislerinin modernizasyonun sağlanmasının yanında ilave 8 adet yeni tesisin kurulması ve tesis edilmiş 90 bin ton siloya 325 bin tonluk ilave yapılması, her yıl 416 bin ton sertifikalı hububat tohumluğu üretiminin yanında ülkemizin ihtiyacı olan yem bitkileri ve diğer tohumlukların üretimlerinin gerçekleştirilmesi, bazı işletmelere kurulmuş olan kameralı güvenlik sistemi, akaryakıt ve araç takip sistemiyle coğrafi veri tabanlı güvenlik sisteminin tüm işletmelere yayılması, damızlık sığır yetiştiriciliğinde ana kapasiteyi 8.320 baştan 38.780 başa çıkaracak yeni sığırcılık tesislerinin kurulması, damızlık koyun yetiştiriciliği ana kapasitesinin 45.450 baştan 112.000 başa çıkarılması, damızlık hayvan dağıtımının sığırdaki 4 katına ve koyunda 2,5 katına çıkarılması, 10 bin başlık sığırcılık oryantasyon tesisinin kurulması, Saanen ırkı keçi yetiştiriciliğine başlanması, 311’i teknik personel olmak üzere toplam 2.766 kişinin istihdam edilmesi hedeflenmiştir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; TİGEM, tüm bu yatırımları gerçekleştirirken, verimlilik, kalite ve maliyet unsurları arasındaki dengeyi bilimsel zeminde kurmuş, maliyet azaltıcı ve satış artırıcı tedbirleri yerinde ve zamanında kullanarak, kuraklığın devam etmesine rağmen sululu tarım alanlarının artırılması, daha sağlıklı bir üretim planlamasının yapılması, ileri teknik ve teknolojilerin uygulamaya konulması ve diğer idari ve ekonomik tedbirlerin alınması sonucuna bağlı olarak toplam hasıla ve gelirlerde net bir başarı sağlamıştır.

Bu çerçevede, toplam hasılatımız 2008 ve 2009 yıllarında 203 milyon TL iken, 2010 yılında yüzde 72 artışla 350 milyon TL’ye ve 2011 yılında yüzde 113 artışla 432 milyon TL’ye yükselmiş; 2012 yılında ise yüzde 227 artışla 663 milyon TL satış hasılatı hedeflenmiştir. Buna bağlı olarak 2010 yılından önceki son 10 yılda, yılda ortalama 20 milyon TL zarar eden Kuruluşumuz 2010 yılında 9 milyon TL ve 2011 yılında 30 milyon TL kâr eden bir yapıya kavuşmuş, 2012 yılı kâr hedefi ise 137 milyon TL olarak konulmuştur. 2012 yıllı bütçe hedefimizde, ülkemizde bu yıl Şubat, Mart ve Nisan aylarında özellikle İç Anadolu Bölgesinde yaşanan kuraklığa rağmen sadece yüzde 10’luk bir sapma ile gerçekleşmenin sağlanması beklenilmektedir. Üretimin her alanında ileri teknoloji kullanan, kalite ve verimden ödün vermeyen, temel tarımsal girdilerin üretim ve dağıtımında güvenilir ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşan TİGEM’in bundan sonraki bilançolarında zarar kavramı yer

almayacaktır. TİGEM, 2009-2011 yıllarındaki toplam 325 milyon TL'lik yatırımının yüzde 90'ını Hazine kaynakları ile finanse etmiştir. Yaşanan bu kurumsal dönüşümün en önemli bölümünü oluşturan 2012-2014 yılları yatırım projeksiyonunda yer alan toplam 850 milyon TL'lik yatırımın ise yüzde 62'sini kendi öz kaynaklarını kullanarak gerçekleştirmeyi planlamıştır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; TİGEM olarak, Bakanlığımızın bize biçtiği rol ve görev tanımı kapsamında kaynaklarımızı çok iyi kullanarak hedeflere ulaşmak için doğru modelleri, doğru yaklaşım ve uygun finansal koşullarda hayata geçirecek yapıları oluşturmak, değişim gerektiren yeni yapılanmalara kapı aralayarak üretim, verimlilik ve kalite ekseninde çitamızı daha da yükseltmek arzusundayız.

Sözlerime burada son verirken KİT Komisyonu Başkan ve üyelerine, Sayıştay Grup Başkanı ve Baş Denetçilerine, Kalkınma Bakanlığı uzman ve yöneticilerine, Hazine Müsteşarlığı temsilcilerine, Bakanlığımız mensuplarına teşekkürlerimi arz eder, toplantımızın ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesi dileğiyle saygılar sunarım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Değerli üyeler, şimdi önerilere geçiyoruz.

2009 yılında gündemde kalan bir adet öneri bulunmaktadır. Söz konusu öneri ile 2010 yılının 2 no.lu önerisi aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Şimdi öneriyi okutuyorum:

Öneri:

Ceylanpınar Tarım İşletmesi arazileri üzerinde yerleşik düzene geçmeye çalışan göçer gruplarının, İşletme arazisi dışında ve Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecek uygun alanda iskân edilmelerini sağlamak üzere 5543 sayılı İskân Kanunu'na geçici madde ekleyen 21.3.2007 tarih, 5608 sayılı İskân Kanunu hükümlerinin uygulanması için ilgili merciler nezdinde yapılan girişimlerin sürdürülmesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

Cevap:

5543 sayılı İskân Kanununa eklenen geçici 4 üncü maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde, mahallinde göçer olarak adlandırılan ve nüfus kayıtlarına bağlı alınarak 31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla arazi içinde yaşadıkları ve hayvancılık dışında başka bir işle iştigal etmedikleri, Şanlıurfa Valisinin Başkanlığında, aynı maddede belirtilen kurum ve kuruluş birim amirlerinden oluşan Komisyon tarafından, bireyleriyle birlikte tespit edilen ailelerin hak sahibi sayılacağı, bu şekilde hak sahipliği belirlenenlerin de 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda getirilen sınırlamalara uymak koşulu ile İşletme arazisi dışında Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenecek başka

bir alanda iskân edilecekleri ve bu ailelere verilecek taşınmaz malların teslimini takip eden üç aylık süre sonunda işgal ettikleri arazinin Valilikçe boşalttırılacağı hususları düzenlenmiştir.

Geçici 4. maddenin yürürlüğe girmesinden sonra Şanlıurfa Valiliği, Kanun doğrultusunda çalışmalara başlamıştır. İlgili Valilik 1 Kasım 2007 tarihli yazısı ile İşletmede 668 hanede toplam 4.338 kişi bulunduğunu ve bunların İl genelinde İşletme arazileri dışında başka bir yerde yerleştirilmelerinin mümkün olmadığını belirtmiştir. Bunun üzerine İdaremizce, Şanlıurfa Valiliği ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yazılan 9 Ocak 2008 tarihli yazılar ile Kanunun uygulanarak, göçerlerin Kanun doğrultusunda İşletme dışında başka yerleşim alanlarında iskân edilmeleri gerektiği bildirilmiştir. Daha sonra, Kanun gereği yapılması gereken çalışmalar hakkında Çevre ve Şehircilik Bakanlığından bilgi istenmiş, ilgili Bakanlık 29 Mayıs 2009 tarihli yazısında, yeni yerleşim yeri tespit çalışmalarına başlanıldığını ve bu çalışmaların titizlikle takip edildiğini Genel Müdürlüğümüze bildirmiştir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yazılan 24 Kasım 2009 tarihli yazımız ile tekrar başvuruda bulunulmuş, konunun aciliyet ve öneminin dikkate alınarak gereğinin yapılması talep edilmiştir. Bilahare yazılan 18 Haziran 2010 tarihli yazı ile de hem Şanlıurfa Valiliğine, hem de Çevre ve Şehircilik Bakanlığına sorun yeniden iletilerek, İşletme arazisi içinde bulunan göçerlerin başka bölge veya bölgelere iskân edilmesi yönünde 5608 sayılı Kanun hükümlerinin ivedilikle uygulanması istenmiştir. Kanunun uygulanması ve hayata geçirilmesi konusunda tekrar adı geçen birimlere yazılan 6 Aralık 2011 tarihli yazılarımıza, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 16 Aralık 2011 tarihli, Şanlıurfa Valiliğinin 28 Aralık 2011 tarihli cevabi yazılarında, 5543 sayılı İskan Kanununa göre daha önce alınan komisyon kararlarının tamamının iptal edildiği ve 5608 sayılı Kanuna göre hak sahipliği belirleme çalışmalarının devam etmekte olduğu, bu çalışmalar tamamlandığında konu hakkında yapılacak inceleme ve değerlendirmeler neticesinde söz konusu işin seyri ve varsa yeniden yapılması gerekli çalışmaların Genel Müdürlüğümüze bildirileceği belirtilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Şanlıurfa Valiliğine gönderilen 4 Mayıs 2012 tarihli yazılarımızda, göçer sorununa ilişkin gelişmeler talep edilmiş, Çevre ve Şehircilik Bakanlığından alınan 15 Mayıs 2012 tarihli ve Şanlıurfa Valiliğinden alınan 1 Haziran 2012 tarihli cevabi yazılarda hak sahipliği çalışmalarının sonlandırılmak üzere olduğu, hak sahibi kabul edilen ailelerin iskanı için İşletme dışında yeterli Hazine merasının olmadığı, 5543 sayılı İskan Kanununa 5608 sayılı Kanunla eklenen geçici 4 üncü maddenin yeniden düzenlenmesi hakkında çalışmaların sürdüğü, Ceylanpınar İşletmesi arazisinde 5 farklı yerleşim yerinin belirlenerek iskanın sağlanması konusunda karar alındığı ifade edilerek, bu konulardaki çalışmalarının devam ettiği belirtilmektedir.

İlgili Bakanlık ve Valilik nezdinde yürürlükteki Kanuna uygun olarak girişimlerimiz devam edecek olup, ayrıca son gelişmeler ile ilgili Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanımız bilgilendirilerek, sorunun çözümü yönündeki çalışmalarımıza devam edilecektir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, öneriyle ilgili olarak söz talebi?

Buyurun.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım ve değerli üyeler; bu göçerlerle ilgili daha önce de konuştuk. Bu yıllardır, hemen hemen yüz yıllık bir sorun ama Sayın Genel Müdürümün söylediklerinin hepsine katılıyorum, doğrudur, iyi bir yere vardıklarını ve bundan yirmi gün önce Sayın Valimizle beraber göçerlerle beraber oturduk toplantı yaptık ve burada 2007’de isimler askıya alınmış ve orada 668 aile doğru ama burada yazılı olmayan insanlarımız var. Burada da TİGEM’e çok büyük görev düşer çünkü bu tarihten, 2007’den önce veyahut da şimdiye kadar, bugün dahi orada olmak kaydıyla olanların mağdur olmaması için...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Kaç tane var böyle?

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Benim tahminimce bini bulur, toplam bini bulur bence.

KAMER GENÇ (Tunceli) – 4.329 kişi.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Tamam, ben hane olarak diyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

Mehmet Bey...

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – 5 bin kişi vardır da mühim olan mesela bir babanın 5 çocuğu vardır. 5 çocuğuna da verilme imkânı yoktur, onu da söyleyeyim.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – 9 olmasın.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Ben anlatayım, ondan sonra, 9 da olabilir 10 da.

BAŞKAN – Siz devam edin lütfen, buyurun.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Şimdi efendim Genel Müdürümün anlattığı hakikaten güzel bir yere varılmış. Şimdi bize söyleneni söylüyorum. Burada 130 bin dönüm bir arazi yani 40 bin dönüm taşlık yer, 33 bin dönüm mera yeri ve birinci, ikinci sınıf 67 bin dönüm bir arazi yani bu kanalın dışında, çiftliğin de bir kenarında bir yer olduğunu, beş yerde tespit edilmiş. Yani bu güzel bir şey. Bence buna bedeli mukabil olur verilir mesela. Zaten bunlar hayvancılıkla işgal etmektedir, bütün gelirleri bunun üzerinde. Bunun için bu mağduriyetin giderilmesi için sizin elinizdeki belgelerle orada daha önceki şeylerin, isimlerin valiliğe veyahut da sizde kayıtları varsa onu gündeme getirirseniz çok iyi olur ileri tarihte.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim.

Tabii, bu yılların sorunu. Bence bunu bir an önce çözümlmek lazım çünkü burada çok önemli, Ceylanpınar’da çok önemli tarımsa faaliyetler var. Bu tarımsal faaliyetlerin millî ekonomiye getirdikleri büyük katkılar var burada. Dolayısıyla bu katkıları, ülke ekonomisine yaptığı kazanımları biz ihmal edemeyiz. Bunun arkasında politik birtakım güçler olabilir yani burada tabii ki 5 bine yakın insan var ama bunu bir anda kesme lazım yani kesmeyince devamlı artıyor, devamlı insanlar oraya gidip buluyor. Bir de civardaki bu göçerler burada olduğundan başka civar köylerde birçok insan geliyor burada bu Ceylanpınar arazisinde hayvan otlatıyor yani işte raporda belirtilmiş, 100 binin üzerinde koyun otlatılıyor burada. Dolayısıyla hem kirlenme meydana geliyor hem burada sağlıklı bir üretimin yapılması engelleniyor. Onun için bu kadar güzel büyük potansiyeli olan bir ekonomik kaynağın yani uzun zaman ihmal edilmek suretiyle ülke ekonomisine büyük katkıları engellemek suretiyle... Bunun halledilmesi gerekirken bunun devamlı uzatılmasının da bir anlamı yok. Bence birinci öncelikli olarak sizin de bunun üzerinde, tabii sizin siyasi gücünüz yok ama işte bürokrasiye de valiliğe de şey edip bunu bir an önce halletmeniz lazım yani çünkü burada çok önemli bir millî servet var. Bu millî servet heba olup gidiyor. O bakımdan bu konuda bence de yani KİT Komisyonunun çok acilen bir karar alması lazım ve hatta ilgili bakanlıklara “Arkadaş, bunu uzatmayın artık, bir an önce çözün çünkü bunun ülke ekonomisine kaybı çok büyüktür.” Ayrıca da bu burada kaldıkça yeni yeni nüfus geliyor, buna da bir çare bulmak lazım yani devlet yönetiminin en önemli şeyi ki konuşmanızda görülüyor ki son zamanlarda çok büyük bir hamle yapmışsınız, çok büyük bir ilerleme yapmışsınız. Ekonomiye gerek damızlık hayvan üretiminde gerekse tarımsal üretim, bitkisel üretimde çok büyük kaynaklar yaratmışsınız. Bu gerçekten takdire şayan bir faaliyettir ama öte tarafı da bu çok önemli bir engeldir. Bunu bir an önce çözmemiz için biz de bir komisyon olarak bir karar alıp bunu Bakanlığa iletelim. Bu konu artık her sene konuşulup da uzatılacak bir konu değil.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tabii, biz geçtiğimiz dönem KİT Komisyonu olarak bir tavsiye kararı aldık. Bunu komisyonun bilgisine öncelikle arz edeyim. Bu şekliyle zaten şu anda alınmış olan bir kararımız var.

Mehmet Halis Bey, buyurun. Arkadaşlarımızın sorularını ve değerlendirmelerini duydunuz.

TİGEM GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HALİS BİRDEN – Sayın Başkanım, biz kurum olarak uzun yıllardan beri göçerlerle aynı yerde yaşıyoruz ve dönem dönem bazı sorunlar da yaşıyoruz. Tabii, daha önce yüce Meclisimizin çıkarmış olduğu bir kanun var. Biraz önce uzun uzun da bahsettim ondan. Bize ancak siyasi irademiz bir kanun önümüze koyduğunda onu uygulamakla mükellef olduğumuzu düşünüyoruz ama bunu bir sorun olarak da görüyoruz. Yüce heyetinizden bu sorunun en kısa sürede çözümünü bekliyoruz. Bizim kurumsal olarak yaklaşımımız bu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Eser Bey, sorun devam ediyor herhalde.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bir karar daha alalım, burada önemli bir kaynak var.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlarım, bununla ilgili olarak bir karar aldık daha önce ve bu konuda arkadaşlarımız bir çalışma da yaptı ve şu anda zaten yürürlükte olan kanunun hazırlanma aşamasında da bizzat KİT Komisyonunda görevli olan, siyasi partilerde, farklı siyasi partilerde de olsa KİT Komisyonunda görevli olan arkadaşlarımız bir nevi bir kanun hazırlanması noktasında bir çalışma yaptı. Dolayısıyla biz KİT Komisyonu olarak -şahsi kanaatim- üzerimize düşeni yaptık. Burada belki Bakanlık Temsilcisi arkadaşımıza da bir söz verip, yani bunun Sayın Bakanımız marifetiyle Bakanlar Kurulunda tekrar gündeme getirilmesi noktasında bir çalışma yapılmasını ancak kendilerine hatırlatabiliriz veyahut da onun dışında, Komisyon dışında her milletvekili arkadaşımızın bir kanun teklifi hazırlama ve bunu kendi parti gruplarıyla görüşerek ilgili komisyonlarda ve Genel Kurulda görüşülmesini sağlama imkânı mevcuttur ama Komisyon olarak usul açısından yapılması gereken hususların daha önce yapıldığını hatırlatmak istiyorum. Şimdi, bu süreç işlemişken eğer biz tekrar uygulanmayacaksa, bir karar almamızın ve kendimizi, tabiri caizse, uygulanmayacak olan bir kararı alan komisyon durumuna düşmenin de âlemi yok diye düşünüyorum ben.

Evet, Bakanlık Temsilcisi arkadaşımıza bir söz verelim.

Buyurun.

MÜSTEŞAR YARDIMCISI ERDAL SUMAYTAOĞLU - Sayın Başkanım, Komisyonun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Erdal Sumaytaoğlu, Müsteşar Yardımcısı.

Sayın Başkanım, burada özü itibarıyla iki temel sorun var. Birincisi, 5543 sayılı Kanun'a eklenen 4'üncü maddede 31 Aralık 2003 tarihini milat kabul etmiş ve bu tarih itibarıyla arazide yaşayanların tespitiyle ilgili bir durum söz konusu. Yani 31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla o tespit de yapılmış esasen ve denmiş ki: "668 aile, 4.338 kişi." Şimdi, bu 2003 tarihiyle ortaya çıkan rakam. Kanun koyucu yani yüce Meclis bu kanunu çıkarır iken o miladı aldığı için, bunu genişletecek ve yeni yapı oluşturacak, aile, hane sayısı ve kişi sayısını artıracak olan düzenlemenin bir yasal dayanağının yeniden oluşturulması gerekiyor, kanun değişikliği gerekiyor. Birinci sorun bu.

İkinci sorun da: Bakanlar Kurulu kararı ile Ceylanpınar Tarım İşletmesinin dışında bir mera alanı veya kamuya ait alan öngörülmüş. Şimdi, bu da şu anda, az önce Milletvekilimizin ifade ettiği toplantıda, Ceylanpınar arazisinin içerisinde beş ayrı yerin tespit edildiği. Dolayısıyla, bu iki husus, mutlak surette önceden çıkarılmış olan 5608 sayılı Kanun'la eklenen 4'üncü maddenin tadilini öngörüyor. Zaten yazışmalardan, az önce Sayın Genel Müdürümüzün de ifade ettiği gibi, yazışmalardan, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Urfa Valiliğinin bu yönde bir çalışma yaptığı ifade edildi. Uygun görürseniz biz Bakanlık olarak Sayın Bakanımıza, Çevre ve Şehircilik Bakanlığıyla

birlikte, bir araya gelmek suretiyle konunun takibini yapalım ve yüce Meclisin iradesine sunulması yönünde yüce Komisyonun iradesini ve talebini iletelim. En kısa sürede de Meclis gündemine getirmeye çalışalım.

Arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, arkadaşımızın anlattığına göre, evvela çıkan kanunda diyorsunuz ki işte 668 aile, 4.329 yazıyor ya bizde, onlar için yerleştirme kararlaştırılmış. Bir defa uygulanmamış, bu uygulanmadığı hâlde, siz diyorsunuz ki şimdi: “Sayıyı artırın, bugüne getirin.” Bir defa, o yönü ayrı bir konu. Yani siz daha ilk kanunun o tarafını uygulamamışsınız. İkinci kanunda ön görülen Ceylanpınar’ın dışındaki bir alanın tespit edilmesi. Ceylanpınar dışında da bir yer yok diyor Mehmet Bey.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Öyle bir şey yok.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ama kanunda öyle diyorlar. Ben okumadım kanunu da.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Yer olup olmadığını Vali Bey...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, Ceylanpınar dışında bir yer bulun diyor.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Yok öyle bir yer.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, var yok, yani bilmiyorum, kanun öyle.

Şimdi, arkadaş da diyor ki: “Hayır, kanunu değiştirin, bunları Ceylanpınar içinde yerleştirelim.” diyorsunuz değil mi? Ben öyle anladım. Evet, yani benim anladığım öyle. Yani bir defa, bu sayının artırılması bence hatalı, yani 2003 tarihinden beri... Kanunun hangi tarihte çıktığını tam bilmiyorum da.

BAŞKAN – 2007.

KAMER GENÇ (Tunceli) – 2007. O 2003’ü baz almış. 2007’de çıkınca herhâlde bir sayı da tespit edilmiş. Her sene sayılar artırılırsa bir sonuca varılmaz. Bence eğer Ceylanpınar arazisi içinde kayalık alanlar varsa... Yani bunun tarım arazisi içine yerleştirilmesi bence mümkün değil, yani tarıma büyük bir ihanet. Eğer kayalık alanlar varsa orada TOKİ kanalıyla veya şey kanalıyla bir ev yapılarak bunlara dağıtılabilir ve bir yandan da Ceylanpınar arazisinin heba edilmesi önlenmiş olur kanaatime göre. Bunu da 5608 sayılı Kanun’da “Ceylanpınar sınırları dışında yerleştirmek” diye bir ibare varsa, onu “Ceylanpınar içinde de olabilir.” şeklinde bir değişiklik yapılması lazım, yani öyle ben anlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu kangren olmuş bir yara. Geçen Komisyonunda, Genel Müdüre biz alt komisyonda da sorduğumuzda, Ceylanpınar arazisi içerisinde bir çalışma yapılmadığını

ama dışarıda arandığını söylemişti. Şimdi gelinen noktada, biz o zaman ısrarla bu arazinin içerisinde bahsedilen kayalık arazide bu işin çözülebileceğini söylemiştik. Geline nokta, bizim söylediğimiz noktaya gelindi.

Biz bunu geçen Komisyonda söyledik ama aynı zamanda Mecliste de söyledik. Sayın Başkan, senin karşı çıkman yüzünden, bir önergeyle bu işi halledebilecekken, bir kanun olduğunu, bu işin o kanun çerçevesinde yürüdüğünü söylemiştiniz hatırlarsanız. Aslında o akşam bizi bir önerge verebilseydik beraber iki grup anlaşarak, bugün bu işi çözmüş ve konuşmuyor olacaktık. Ama yine ötelendi olay ve yine birtakım kurumların inisiyatifine bırakıldı. İşte bakanlıklar kendi aralarında görüşecekler, işte bu işi çözecekler. Süreci 2014'e getirmeye çalışıyorsanız, bunu açık söyleyelim, Mehmet Ağabey çok üzmesin kendini burada, ne güzel çözecektik ama çözülmedi. Yani bunu bir espri olarak kabul edin ama gerçekten bu olay bir sıkıntı. O akşam çözebilirdik bu olayı, sadece geciktirdik. Bakın, o akşam söylediğimiz noktaya, alt komisyonda söylediğimiz noktaya bugün gelmiş bulunuyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle Haydar Bey: Tabii, sizin niyetinizden şüphemiz yok yani iyi niyetle bu noktada bir yaklaşım sergilediniz ama aşağı yukarı bu konuyu biz burada neredeyse KİT Komisyonu üyesi olduğumuz günden beri tartıştığımız için, bizim yaklaşımımız da, bu sorun, açıkçası, böyle bir önerge verelim de hemen burada çözelim şeklinde çözümlenebileceği noktasında tereddüdümüz var. Neden? Çünkü daha önce, 2007 yılı ve öncesinde Komisyon olarak bu konuda biz bir çalışma yaptık. Arkadaşlarımız buradan gittiler, her siyasi partiden temsilci arkadaşımız vardı. Ceylanpınar'da oradaki insanlarla görüştüler, yerel yetkililerle fikir alışverişinde bulundular ve sonrasında, geldiler, burada, Komisyon üyesi arkadaşlarımızın her birinin ortak imzasıyla bir kanun teklifi hazırlığı yapıldı. Şimdi, bütün bu süreç yaşanmışken ve bir çözüm noktasında nihai sonuca ulaşamamışken bunun bir akşam bir önergeyle çözüleceği noktasındaki açıkçası kanaat bizde oluşmadı. Dolayısıyla önceki çıkartılmış olan kanunun uygulamasından kaynaklanan aksaklıklar neyse, bunu ilgili kamu görevlisi arkadaşlarımız çalışsınlar, bunu raporlatsınlar ve önümüze hakikaten, ikinci defa hata yapmayacak şekilde bir çalışmayla gelsinler istendiği için, böyle bir bakış açısıyla o gün, o akşam bu bizim açımızdan kabul görmedi. Yani sizin niyetinizden, dediğim gibi, şüphemiz yok ama bizim de o akşamki bakış açımız buydu.

Şenol Bey, buyurun.

ŞENOL GÜRŞAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim.

Şimdi öncelikle şunu söyleyeyim ben: Ceylanpınar arazisi devletin tapulu, özel mülkiyet. Hukuken de bunun göçerlere verilmesi mümkün değil, yasal olarak mümkün değil. Şimdi kanunu da getirttim ben. Geçici 4'üncü maddede, demin Bakanlık Temsilcinin söylediği gibi, 31/12/2003 tarihi milat olarak alınmış. Bir tespit yapılmış ve diyor ki: "Ceylanpınar arazisi dışında başka bir arazi

bulunacak ve oraya iskân edilecek veya hak sahibi ailelere hayvanlarını otlatmaları için mera vasıflı arazide tahsis edilecek ve isterlerse yeni yerleşim yerine konut yapmalarını desteklemek amacıyla kendi evini yapana yardım metoduyla kredi de kullanılabilir.” demiş yasa. Yani bu Ceylanpınar tarım arazisi içinde değil, zaten bunun verilmesi hukuken de mümkün değil. O zaman herkes gider, devletin tapulu arazisini... Ki hazine arazisini bile bu anlamda işgal edip hak sahibi olamazsın. Müracaatını yaparsın, satın almak istersin.

Burada yapılacak iş, defterdarlık eğer acilen bu Ceylanpınar arazisi dışında bu göçerlerin konaklamasına, hayvanlarını barındırmasına uyan bir arazisi varsa bunun tespiti, Millî Emlak Müdürlüğü, defterdarlık bunu tespit yapıp ondan sonra bu tahsisin yapılması lazım, diğeri de arkasından gelir. Ama Ceylanpınar arazisinin verilmesi hukuken mümkün değil.

BAŞKAN – Şu andaki yasaya göre, evet.

Haydar Bey, eksik bir şey mi var? Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi bu Medise bir yıl oldu geldim, çok eski milletvekili değilim. Birçok şeye şahit oldum bu Mediste. Bir gecede kişiye özel kanun çıkartıldığına da şahit oldum. Burada 5 bin kişinin yaşadığı... Fakir bir halk yaşıyor bana göre. Göçerlerin çok zengin olduğunu düşünmüyorum, belki hayvancılık yapıyorlar ama on yıldır veya on beş yıldır, yıllardır bu problem çözülüyor. Ama sana katılıyorum, devletin arazisi. Ama devletin arazisinin de ihalesiz nasıl bir akşamda el değiştirdiğini, tapuda nasıl düzeltme yapılarak birilerinin üzerine geçirildiğini hep burada konuştuk. Bir akşamda bu yapılabilir, bir günde bu yapılabilir ama 5 bin kişinin yaşadığı bir kasaba gibi... Bir belediye düşünün, bir köy düşünün, orada bir halk var ve yıllardır bu problem burada tartışılıyor, konuşulmuyor.

Başkan, sana gelince de, yani bana o kadar izah etmene gerek yok. Aslında bu benim özel sektör mantığını... Hep öyle dersiniz ya özelleştirelim, öyle bakalım, devlet büyümeli, ticaret yaparken kâr etmeli. O mantıkla baktığınızda böyle çözülemeyecek problem yok. İşte böyle ötelemek isterseniz problemi, devletin kurumlarına havale ederseniz, bir yirmi sene daha çözülmez ama burada çözmeye kalkarsanız on beş dakikada çözeriz bu problemi, isterseniz çözelim yani. Bu akşam bir öneri getirelim, teklif getirelim, çözelim bu işi.

BAŞKAN – Haydar Bey, bir şey diyeceğim de olmayacak. Hani, tarihte böyle Tanzimat kafası diyoruz ya üstat, yani “Yazalım, kanunu çıkartalım.” Yok böyle bir şey ya.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne zaman sıra fakir fukaraya geldiği zaman bu iş biraz öteleniyor.

BAŞKAN – Hayır, fakir fukara meselesi değil.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Aynen öyle.

BAŞKAN - Şu anda sosyal gerçeklerle uyuşmayan bir kanun yaparsak... Ki mesela şu anda beş sene önce yaptığımız kanunu tartışıyoruz. Arkadaşlarımız diyorlar ki: “Biz Ceylanpınar arazisinin dışında uygun bir arazi bulamadık.” Şimdi ben devletin valisine güvenmeyeceksem, genel müdürüne güvenmeyeceksem, bürokratına güvenmeyeceksem, o zaman hepimiz Komisyon olarak gidelim...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Başkan, bakın, kesiyorum ama kusura bakma.

Ben yine o mantıkla bakıyorum. O araziyi, gideriz, bir günde 3 kişi, o ülkede, o kentte, o bölgede arazi var mı yok mu diye karar veriz, beş sene beklemeyiz. Bir problem çözülmek isteniyorsa iki günde, üç günde bu problem çözülür ve buraya da getirilir, burada yasal düzenlemesi yapılır. Benim anladığım sizden, bu problemi çözmek istemiyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, Mehmet Bey, siz herhâlde Şanlıurfa Milletvekili olarak...

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, zaten Valilik, TİGEM Genel Müdürlüğü... Bu olgun bir hâle gelmiş. Şimdi, zaten, burada çiftliğin ortasında bir yer vermeyecekler ki. Bir kenarından Atatürk Barajı’nın kanalı geçiyor, o kanalın yanında verilecek. Afganistan’dan geldi, 50’şer dönüm arazi verildi. Bu insan, gavur mudur bu adam, Allah aşkına ya! Devletin yanında, hayvancılıkla iştigal ediyor. Yani Çiftlik Müdürümüz de burada. Diğerleri, bunlar muhakkak hepsi görmüşler. Yani bu insanlarımız devletin yanında olan insanlar. Yani burada biz ne yapıp, kanun mu çıkarıyoruz, ne yapılacaksa bunu bitirmemiz lazım ve eylülde de zaten beraber gideceğiz, yerinde de görelim. Ama benim Genel Müdürümden istediğim, yani 2003 yılında tespit edilmiş, doğrudur ama şu an dahi oturanlar var. Zaten TİGEM’de bir ev yapmak, bir elektrik çekmek, affedersin, bir tuvalet yeri yapmak... Çiftlik Müdürümüz kalksın, konuşsun. Bir taş koyabiliyor mu vatandaş? Yani bu konuda ben hepimizin iyi niyetli olduğunu zaten biliyorum, hepimiz bu işe de evet diyorsunuz ama bunu Bakanlık mı, sizler mi, hepimiz beraber, el ele verelim, bu mahzun insanlar, onlar da rahata kavuşsunlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Sayın Başkanım, şimdi, tabii Türkiye’de birçok göçer var. Geçmişte bunun uygulamaları da var. Bir konut yapımıyla ilgili bir talep geldiği zaman önce arsa tahsisini oradaki vatandaşlarımızın satın alması gerekiyor. Şimdi, böyle bir arsa hibe şeklinde verildiği zaman, bugüne kadar 1 milyonun üzerinde göçer var Türkiye’de yani onların vermiş olduğu paralar da emsal oluşturur ve ciddi bir sıkıntı doğurur. Eğer karar yapılacaksa YPK’nın kararıyla cüzi bir parayla filan verilmesi lazım. Öbür türlü, Türkiye’deki tüm göçerler ciddi bir sıkıntı yaşar bu konuda. Bunun da kayıtlara geçmesini istiyorum.

BAŞKAN - Erdal Bey, eklemek istediğiniz bir husus mu var?

MÜSTEŞAR YARDIMCISI ERDAL SUMAYTAOĞLU – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

MÜSTEŞAR YARDIMCISI ERDAL SUMAYTAOĞLU – Sayın Başkanım, az önce sözü uzatmamak adına tarihleri ben es geçtim. Uygun görürseniz, şimdi Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yazısı TİGEM Genel Müdürlüğümüze 15 Mayıs'ta gelmiş. Urfa Valiliğimizin yazısı 1 Haziran 2012 tarihinde gelmiş. Çok yakın yani yeni gelişmeler bunlar. Yeni gelişme olduğu için zaten resmî olarak KİT Komisyonu marifetiyle bizim Bakanlığımıza geldi ama biz bunu değerlendirme, inceleme ve ilgili Valilik ve Bakanlıkla bir araya gelme şansı bulamadık. Bu anlamda, bir araya geldiğimiz takdirde bunun üzerinde çalışılıp değerlendirme yapılabilir. Siyasi iradenin başı Sayın Bakanımız, bakanlarımız da bu konuyla ilgili iradelerini ortaya koyar ve Meclis gündemine taşıyabilirler. Benim ek açıklamam bundan ibaret.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Konu yeterince anlaşıldı.

Şimdi, Veysel Bey, 2009 yılı ve 2010 yılının 2 no.lu önerisi aynı olduğu için 2009' u gündemden kaldıralım, 2010' u da...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ -izlemeye devam edelim.

BAŞKAN – Evet.

2009 yılının 1 no.lu önerisinin gündemden çıkartılması, 2010 yılının 2 no.lu önerisinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle 2009 yılından kalan öneri görüşülmüştür.

2010 yılı önerilerine geçiyoruz.

1 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 1- :

Kuruluş arazilerinin diğer kamu kurum ve kuruluşlarının devredilmesine ilişkin Yüksek Planlama Kurulu kararları hakkında, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunun, arazilerin tarımsal amaçla kullanılmasını sağlamak üzere, devredilmeleri yönünde çaba göstermesi,

BAŞKAN – Cevabı alalım.

Cevap 1:

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünün kullanımında bulunan taşınmazların mülkiyeti Teşekkülümüze ait olup, bu taşınmazlar üzerinde kanun ve mevzuatların öngördüğü usul ve esaslar çerçevesinde işlem tesis edilmektedir. Kamu yararının gerektirdiği hallerde kamu kuruluşlarınca kara yolu, demir yolu, hava yolu, enerji hattı, su kanalları gibi ulusal ve uluslararası yatırımların Kurumumuz taşınmazlarını da etkilediği durumlarda 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30 uncu maddesine göre işlem yapılmaktadır. Zaman zaman Yüksek Planlama Kurulu kararıyla yine kamu yararı doğrultusunda bir tasarrufta bulunulmakta ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına arazi devri

yapılmaktadır. Bu durumlarda, Kuruluşumuzca arazilerin tarımsal vasfı belirtilmekte, arazilerin bu amaçla korunmasının önemi vurgulanmakta ve kurum yararına olan durumlarda başka alternatiflerin aranması önerilmektedir.

Kamu İktisadi Teşebbüslerine ait işletmelerin atıl durumda bulunan varlıklarının genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile Kamu İktisadi Teşebbüslerine devri konusu 6111 sayılı Kanunun 95 inci maddesi ile değiştirilen 233 sayılı KHK'nın 54 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası ile yeniden düzenlenmiş ve bu yetki, taşınmazın rayiç bedeline göre ilgili Bakan veya Bakanlar Kuruluna devredilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyle ilgili olarak Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, Sayın Genel Müdürün açıklamasına göre, TİGEM çok önemli bir kuruluş. Özellikle damızlık hayvan üretilmesinde ve tarımsal ürünlerin, tohumlukların üretilmesinde Türkiye’de aşağı yukarı can damarı denilebilecek bir görev yapan bir kuruluşumuz. Bu kuruluşumuzun bünyesinde bulunan arazilerin birtakım kurumlara devredilmesini gerektiren zorunluluk ne? Yani siz mademki bu konuda, tohumculuk ve damızlık hayvan konusunda ihtisaslaşan bir kurumsunuz. Dolayısıyla bu arazilerin de zaten Türkiye’nin gerek tohumluk gerek damızlık hayvan yönündeki ihtiyaçları çok ortada iken, bunları niye burada, bu arazileri bu yönde kullanıp da ülke ekonomisine bu yönden hizmet etmeyi düşünmüyorsunuz da bunları diğer kamu kurumlarına devretmeyi düşünüyorsunuz? Bunun bir sebebinin izah edilmesi lazım. Kaldı ki devrettiklerinizin bir kısmında da zarar edilmiş zaten. Yani bazı çiftlikleri vermişsiniz. Mesela, işte bu Kumkale işletmesini kiralamışsınız, sizin aleyhinize 1 trilyon 945 milyar liralık bir dava kazanılmış. Ayrıca da burası korunması gerekli bir doğa yapısına sahip olduğu hâlde tarım da yapılamıyor. Ben bunu öğrenmek istiyorum yani siz durup dururken bu arazileri niye devrediyorsunuz? Mesela, Yalova’daki Atatürk İşletmesine ait o arazileri niye ile devretmek istediniz, onu bir öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Evet, buyurun Aykut Bey.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; TİGEM’in arazilerinin kiralanması işlemi bir özelleştirme işlemidir. Yani bir imtiyaz hakkının, işletme hakkının devridir, Özelleştirme Kanunu’nda bu tip bir yöntem vardır. Anayasa’nın 47’nci maddesine göre yapılmaktadır. Anayasa’nın 47’nci maddesinin ilgili paragrafı der ki: “Devletin, kamu iktisadî teşebbüslerinin ve diğer kamu tüzelkişilerinin mülkiyetinde bulunan işletme ve varlıklarının özelleştirilmesine ilişkin esas ve usuller kanunla gösterilir.” Bu 4046’yı yani Özelleştirme Kanunu’ndan bahsediyor; diğeri de yap-işlet-devret, altındaki paragraf, 3096’yı. Ancak biz baktığımızda, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu YPK yerine karar alıp bu işlemleri devrediyor. Şimdi, Anayasa’ya göre, açık yetki devri olmadan, YPK kararı yerine sizin karar almanız mümkün değil. Bu YPK’nın kararında olan bir şey ve Sayıştay bunu yazmış zaten baktığınızda. Aslında bu işlem bir özelleştirme olmasına

rağmen özelleştirme prosedürü o ihale mevzuatına da göre yürümüyor. Benim gördüğüm kadarıyla, bu işlemlerin yasal yapısında, yasal dayanağında ciddi eksiklikler var.

Şimdi, zaten, raporun 44'üncü sayfasını açtığınızda, nerelerin hangi fiyatlarla kiralandığı da bu tabloda var. Mesela Acıpayam'daki işletme Ata Sancak Şirketine kiralanmış, 23.482 dönümlük bir yermiş. Mesela burası 563 bin lira yıllık bedelle kiralanmış. Öncelikle not almanızı, hani, en azından bilgi talebi açısından şunları istiyorum: Bu tablodaki kiralama ihalelerine ilişkin sözleşme, şartname, ilan, komisyon kararı, zeyilname ve ondan sonra da hak edişleri yani ödeme belgelerine ilişkin belgeleri birer dosya hâlinde birer örneğini rica ediyorum sizden. Burada yaklaşık on bir tane işlem görüyorum. Bu işlemlerin hukuki altyapısı anlamında ciddi sıkıntılar var. Bunun hukuki altyapısının yasal olarak hazırlanması gerekiyor. Şu an itibarıyla, benim gördüğüm kadarıyla, 233 sayılı Kararname'nin 38'inci maddesine, Anayasa'nın 47'nci maddesine, Özelleştirme Kanunu'na çeşitli anlamlarda aykırılıklar teşkil ediyor. Raporun 5'inci sayfasında bu durum var. Bu durumun hızlıca düzeltilmesi ve işlemin hukuka uygun hâle getirilmesi son derece önemli.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Mehmet Bey, buyurun.

TİGEM GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HALİS BİLDEN – Mehmet Bey, buyurun.

Sayın Başkanım, hem Sayın Kamer Genç Bey hem de Aykut Erdoğan Bey ortak bir soru yönelttiler, ben müsaade ederseniz onları arz etmeye çalışayım.

Efendim, biraz önce öneride de bahsettiğim gibi, zorunlu olarak kamu yararı gerektiren konularda biz Kamulaştırma Kanunu'nun ilgili maddesini, 30'uncu maddeyi uyguluyoruz. Buna bir örnek vermek istiyorum: Ceylanpınar İşletmemizin içerisinde, 48 kilometre uzunluğunda, 60 metre genişliğinde, Harran ve Kızıltepe Ovası'nı sulayacak bir kanal geçti ve yaklaşık 5 bin dekar bir arazimizi etkiledi. Bunun büyük bir kısmı da tarımsal araziydi. Bunu biz ilgili kanunu uygulayarak devrettik. Diğer taraftan, mesela, bizim Orta Anadolu işletmelerimizden hızlı tren projesi geçti, bir işletmemizden. Ne kadar gerekiyorsa, günün rayiç değerini de göz önünde bulundurarak biz onu ilgili kuruma devrettik, yasal bir şekilde.

Diğer bir hususa geldiğimizde, 2003 yılından beri TİGEM'in işletmeleri özel yatırıma açılıyor ve kiraya veriliyor. Hiçbir şekilde şimdiye kadar bizim hiçbir işletmemiz özelleştirme kapsamında özelleştirilmedi, Yüksek Planlama Kurulu kararıyla, kararı alındıktan sonra... O konuyu da düzeltmek istiyorum. Hiçbir şekilde TİGEM Yönetim Kurulu yetkili değil. İşletmenin feshedilmesi ve işletmenin bütün olarak otuz yıllığına kiraya verilmesiyle ilgili, hiçbir şekilde, sadece Yönetim Kurulunun kararına dayalı olarak hiçbir işletme vermedik. Sadece ilgili bakanlıkla -daha önce Devlet Planlama Teşkilatı bakıyordu, arkadaşlarımız da burada zaten- şimdi de Kalkınma Bakanlığımızın ilgili sektörüyle, talep gelmesi durumunda onları değerlendiriyoruz, Yüksek Planlama Kurulu kararı

alındıktan sonra da o karar doğrultusunda işletmelerimizi otuz yıllığına devrediyoruz. Şimdiye kadar 16 işletmemiz özel sektöre devredilmiş ve bu işletmelerimiz TİGEM'in özellikle ana statüsünde zikredilen damızlık üretimi ve tohum üretimini etkilemeyecek işletmeler ve küçük işletmeler, 16 tanesinin toplam arazi varlığımız içerisindeki payı yüzde 7 ve toplam...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sizin kiranızı sermaye olarak koymanıza yönelik yasal dayanağınız nedir? Mesela siz kiranızı iştirak hâlinde bir şirkete sermaye olarak koyuyorsunuz. Bu kanun şuna cevaz verir dediğiniz bir şey var mı?

TİGEM GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HALİS BİLDEN – Efendim, 14 işletmemiz otuz yıllık kira, 2 tane işletmemiz de iştirak. Bu iştirakler, bir tanesi Balâ İşletmemiz, diğeri de Kazova İşletmemiz. Burada, bir tanesinde yüzde 20 TİGEM ortak, diğesinde ise yüzde 25 ortak. KİT'ler, biliyorsunuz, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle yönetiliyor. 27'nci maddesi, iştirak edilecek anonim şirket kuruluşunu yetkili hâle getiriyor yani bu anlamda ilgili Yüksek Planlama Kurulu yetkisinde olmak şartıyla bizim iştirak kurmamızı caiz hâle getiriyor. Yani şu anda TİGEM eğer bir alanda isterse iştirak de kurabilir, bu anlamda ortaklıklar da oluşturabilir. Yurt içinde oluşturabildiği gibi yurt dışında da iştirak kurulabiliyor. Elbette ki bunların mevzuatları, sadece, biraz önce de arz ettiğim gibi, Yönetim Kurulumuz yetkili değil, Yüksek Planlama Kurulu yetkili. İştiraklere verilen iki işletmemizin iki türlü YPK kararı var yani iki tane YPK kararı var. Bir tanesi ihaleye çıkılmadan önce Yüksek Planlama Kurulu kararı alınıyor, bize yetki veriliyor. İlanı çıktıktan sonra uygun bulduğumuz şirketi ve oranlarını tekrar Yüksek Planlama Kuruluna gönderiyoruz, Yüksek Planlama Kurulu onayı çıkarsa o iştirakimizi kuruyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çok özür dilerim. Sayın Başkanım, ben açıklayayım mı?

BAŞKAN – Bitti mi?

TİGEM GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HALİS BİLDEN – Eğer müsaade ederseniz efendim bitirmek istiyorum.

BAŞKAN – Bitirin, buyurun, devam edin.

TİGEM GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HALİS BİLDEN – Yine bir örnek vermek istiyorum: Geçen yıl biz Iğdır İşletmemizi, yine YPK kararına dayalı olarak iştirak kurmak istedik, kısmi olarak, 75 bin dekarını. 4 tane firma müracaat etti. En avantajlı, bize göre, komisyonumuzun en avantajlı gördüğü bir firmayı da biz Yüksek Planlama Kuruluna arz ettik. Yüksek Planlama Kurulu onu uygun bulmadığı için iştirak kuramadık. Tekrar, bu altı işletmemiz içerisinde tekrar bu var.

Bir diğer hususa da açıklık getirmek istiyorum: Biz özele açtığımız işletmelerimizin hepsini yürürlükteki ihale mevzuatına göre ilan ediyoruz. Mesela şu an 31 Temmuz'a kadar ilanımız devam edecek, şu an ilanda, yetmiş beş gün süre verdik. Elliye yakın şimdiye kadar altı işletme için dosya alındı. Bu dosyalar... Çünkü proje karşılığı. Orada 9-10 tane kriter öngörüyoruz. Ne kadar yatırım

yapacak, istihdam ne kadar yapacak, öz kaynak mı, başka kaynak mı bunların hepsini Kalkınma Bakanlığından da uzmanlar alıyoruz ve ciddi bir elemenden geçiriyoruz. Uygun bulduklarımıza davetiye gönderiyoruz. Diyelim ki yarısını eledik, yarısını davet ettik. Herkesin huzurunda, tüm iştirakler huzurunda -geçen de öyle yaptık çünkü- tekliflerini almak suretiyle, hangisinin teklifi kurum açısından en avantajlıysa ve en yüksek fiyatı kim verirse herkesin huzurunda açıklamak suretiyle ona devrediyoruz. Daha önce de öyle yaptık, şimdi de aynı şekilde devrediyoruz.

16 işletmemize, 2011'in sonu itibarıyla 436 milyon TL yatırım yapıldı. Çok ciddi bir yatırım olduğunu düşünüyoruz. Hem damızlık üretimine, ülkenin damızlık üretimine ciddi katkıları oldu hem de tarıma girmek isteyen özel sektöre biraz toplu arazi olması açısından ciddi yatırımlar yapıldı. Mevsimlik geçici ve kalıcı istihdam açısından da 5 bin civarında da 16 işletmemizde şu an istihdam söz konusu. 2011 yılının sonu itibarıyla bu on altı işletmenin bizde olması durumunda 20 milyon TL civarında bir zarar söz konusu idi günümüze getirdiğimizde zararı, 2011 yılı itibarıyla 17 milyon TL biz kira aldık bu işletmelerden, dolayısıyla bizim son birkaç yıldır özellikle de Devlet Planlama Teşkilatı, Kalkınma Bakanlığımızla ve şu nihai karara vardık: 22 işletmemiz toplamda özel sektörde olmasını planladık, 15 işletmede bizde olacak, bu 15 işletmemize de çok ciddi bir şekilde yatırım yapacağız, Hazineyle de bu konuda mutabık kaldık dediğim gibi ve bundan önceki yıllarda sürekli zarar eden bir yapı artık 2010 1 Ocak itibarıyla asla zarar etmeyecek, çok ciddi bir şekilde kâr elde edecek ve Sayın Genç'in de belirttiği gibi özellikle tohumculuk ve damızlık noktasında ülkenin ciddi materyalini karşılayabilecek çok önemli bir yapı noktasına geldi ama 2 bin dönüme düşmüş bir arazide, şehrin merkezinde kalmış bir arazide TİGEM'in orada işi olamaz. Ama asla bunun yapıya açılması, bunun başka sektörlere devredilmesi asla söz konusu değil. Ben sizlere şartnameyi göndereceğim, şartnamemizin kırmızı kalemle yazılan en büyük kırmızı çizgimiz o, asla tarım dışına çıkarılmayacak ve asla biz ona müsaade etmeyeceğiz.

BAŞKAN – Tarım dışı amaçla kullanılamaz diyorsunuz.

TİGEM GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HALİS BİLDEN – Ben arz ediyorum efendim, sağ olun.

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bence Sayıştay... Sayın Başkan, çünkü Sayıştay'ın bu konuda ilginç tespitleri var sayfa 5'inde ve 41'inde Sayıştay görüşlerini bu konuya ilişkin açıklarsa yorulmamış oluruz.

BAŞKAN – Evet, Veysel Bey siz mi açıklayacaksınız, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Konu hakkında Kamu İktisadi Teşebbüsleriyle ilgili kanunun 61'inci maddesinin 1'inci fıkrası 61'inci Madde: “Teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklıklar kuruluş amacı ve faaliyeti konularının gerçekleşmesini teminen, gayrimenkulleri tasarruf eder, kiralar, kiraya

verebilir; leyh ve aleyhte rehin, ipotek, intifa ve irtifa hakları, gayrimenkul mükellefiyeti vesaire hakları tesis eder.” Amacı, burada vazgeçilmez olan, bizim önerimizin de ruhunu oluşturan olay, kuruluş amacı dışında faaliyet gösterilmemesi, ikincisi bunun başka bir amaçla kullanılmasının engellenmesidir. Bunun için biz izlemeyi...

BAŞKAN – Yani şunu söylüyorsunuz: Biz önerimizde kiralamayla ilgili olarak, usulüne uygun olursa bir sorun görmüyoruz ama kiralandığı zaman tarımsal faaliyetlere uygun şekilde o amaçla yapılması gerekiyor.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Kiralama hususunda da özelleştirme konusu tam bir özelleştirme değil çünkü özelleştirmede belirli bir süre içerisinde özelleştirilen müessese şartlı olarak -diyelim ki beş yıl on yıl, burada öyle bir olay söz konusu değil- belirli süre sonra şartlarıyla beraber süresi bittiği zaman kiracı yeniden kiralayana müesseseyi devrediyor. Yani Borçlar Kanunu’na tabi.

BAŞKAN – Evet Aykut Bey

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi siz burada Şeker Kanunu’ndan ve Şeker Kurulundaki, Anayasa hükmünden bahsetmişsiniz, “Aynı güçteki bir mevzuat hükmü gerekiyor.” demişsiniz, bunu ben soruyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ama tamamen devrediliyor, ama tamamen özelleştiriliyor. Tamamen devrediliyor, bitiyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Evet, işte bunu açıklamanızı rica ediyorum. Burada ne demek istiyorsunuz? Yani mesela raporun 4 ve 5’inci sayfalarında Şeker Kuruluyla ilgili Anayasa Mahkemesi kararı, Danıştay 13. Dairesi...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Emsal kararı veriyor

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Biliyorum, emsal kararı var ama neden, burada kastınız ne, bu rapora neden girdi bunlar? Hangi husustaki tespitiniz dolayısıyla bunlara yer verdiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, bu Yüksek Planlama Kurulunun kuruluş ve görevleriyle ilgili 340 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’de yer alan hüküm, 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 5’inci maddesinde diyor ki: “Kalkınma planı ve yıllık programlar çerçevesinde kamu iktisadi teşebbüsleriyle ilgili her türlü karar alabilir Yüksek Planlama Kurulu.” Bu kararname yürürlükten kalktı. Biz bunu yazdığımız zaman bu hükme dayanarak Yüksek Planlama Kurulu kuruluş arazilerini şu değişik kurumlara devrine karar veriyordu. Halbuki kuruluş arazilerinin tescili kanunla yapılmıştı. Anayasa kanunla yapılan bir tescili aynı güçte bir yasayla...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela Yalova Üniversitesine verilen bu çiftlik, Yalova’daki çiftlik bu kapsamda mı değerlendirilmesi gerekiyor? TİGEM’den alınıp Yalova’ya verilen.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet. Yani yasayla yapılması gerekiyordu çünkü burada bahsedilen Şeker Kurulu ile ilgili Anayasa Mahkemesi kararı da zaten aynı şeyi söylüyor yani yetki devri olmasın diyor.

BAŞKAN – Yani usulde hata yapıldı diyorsunuz.

Aykut Bey, birkaç farklı konuyu birden konuşuyoruz. Yani bir taraftan arazilerin kiralanması konusuna girdik ama sizin ve öneride konuşulan, kastedilen şey...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi burada, Sayın Başkan, temel sıkıntı şu: Şimdi, özelleştirme konusunda bizim uzman bir şeyimiz var, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı. Şimdi, TİGEM kendi adına bir özelleştirme yapıyor aslında baktığınızda, çiftliği özelleştiriyor. Şimdi, KİT'lerin özelleştirilmesi bir kanunla yapılmıştı, Anayasa buna yetki vermiş. Şimdi, bakıyorsunuz YPK'nın burada özelleştirme yetkisini doğrudan o kuruma vermesi, aslında çok doğru bir şey değil.

BAŞKAN – Anlaşamadığımız husus şu...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Birinci husus bu, benim demin o yetki anlamında konuştuğum birinci husus bu. İkinci husus da tescilleri kanunla yapılmış ve amacı kanunla belirlenmiş birtakım yerler, işte Yalova'daki çiftlik meselesi, Atatürk Çiftliğinin devredilmesi gibi meseleler var. Yani, bunun da kanunla yaptıysak, kanunla yapmak gerekiyor. İki tane husus var burada.

BAŞKAN – Tabii öneride esas konuştuğumuz husus kuruluş arazilerinin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına, yani sizin ikinci hususu içeren bir şey. Tabii, buna girmişken de diğer konuya girdik ama kiralama yöntemi de arkadaşlarımız ve Sayıştay Temsilcisi arkadaşlarımız da bir özelleştirme olarak da kabul etmiyorlar. Yani, zaten kanunda...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu bir işletme hakkı devir ama.

BAŞKAN – Yani, algılamaları o şekilde, kiralama biçiminde onu... Çünkü, sonuçta kiralanın mülk belli bir süre sonra tekrar geriye gelecek diye düşünülüyor ama, esas önerideki ilgili olan husus, Yalova Üniversitesi örneğinde olduğu gibi, herhâlde diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tarım dışı amaçlara devredilmesi hususu.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bir şey daha ilave edebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bu Kalkınma Bakanlığının kuruluşuyla ilgili 641 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle Yüksek Planlama Kurulunun KİT'lerle ilgili yetkisi kaldırıldı.

BAŞKAN – Şu anda o da yok.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet, o da yok.

BAŞKAN – O zaman kanun çıkacak mecbur, anlaşıldı.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu yetki kime verildi? Kaldırdı Yüksek Planlama Kurulu kararını, burada kime verildi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Burada sadece (d) maddesi var, diyor ki: “Ülke ve yurt içi ve yurt dışı ekonomik hayatla ilgili konularda yüksek düzeyde karar alır.” Hâlbuki, 540’ta diyordu ki: “Kamu İktisadi Teşebbüsleriyle ilgili -özellikle belirtmiş- karar alır.” diye. Şimdi, böyle ayrıntılı yetki yok.

BAŞKAN – O zaman şimdi bizim önerimizin de gereği kalmadı yani.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi, tabii konuyu farklı boyutlarıyla gündeme getirdik ama öneriyle ilgili olarak zaten yazıldığı tarihte var olan YPK kararı kaldırıldığı için, şu anda önerinin de gündemde kalmasının da gereği olmadığı arkadaşlarımız tarafından ifade ediliyor.

Dolayısıyla, önerinin gündemden çıkartılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – “**Öneri 3-** : Sayıştay raporunda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.”

BAŞKAN – **Cevabı** alalım.

TİGEM GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HALİS BİLDEN – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesine azami özen gösterilecektir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Öneriyle ilgili olarak söz talebi yok.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle önerilerin görüşülmesi tamamlanmıştır.

Genel faaliyetlerle ilgili olarak, Kamer Bey, buyurun.

Sayın Genel Müdürüm, not alıyorsunuz, eğer teknik çalışmayı gerektiren bir husus varsa da komisyon tutanaklarının tarafınıza iletilmesinden itibaren on beş gün içinde yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

Buyurun Kamer Bey.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, bu daha önceki konuşmamda da belirttim, bu Kumkale işletmesi kiralama işinden dolayı, kiralanan bu Kumkale arazileri Millî Park ve Doğa Kanunu’na aykırı olduğu için faaliyette gösterilmemiş ve kurum aleyhine bir dava açılmış, 1 milyar 945 milyon liralık tazminat kazanıldığı Sayıştay raporunda belirtiliyor ama ondan sonrası ne olmuş belli değil, onu bir açıklığa kavuşturmasını istiyorum.

Bir de tabii bu arada mesela, bu Bafra koyun tipleri yüzde 200 verim veriyor, bazı yerlerdeki keçi tipleri çok daha verimli olduğu için bu konularda çalışmalarınız nedir, onu öğrenmek istiyorum.

Bir de 1998'den beri müfettiş almiyorsunuz kendi teşkilatınıza, Sayıştay raporunda var. Orada "Genel Müdürlük merkezindeki daire başkanlıklarıyla diğerk birimlerde yönetmelikte yer alan açık hükme karşın teklif programı kapsamı dışına bırakılmıştır." Diyor. Hem 1998'den itibaren hiçbir müfettiş de almamışsınız ve aynı zamanda da Genel Müdürlük merkezindeki daire başkanlıklarıyla diğerk birimlerde yönetmelikte yer alması rağmen teftiş kurulu programı dışına almışsınız, bunun sebebini öğrenmek istiyorum.

Bir de bu Yalova iftliği, biraz önce arkadaşımız dedi, şimdi Sayıştay raporu da kalktığına göre, şimdi bu da kanunla TİGEM'e verilen bu arazilerin bu durumda YPK kararı kalktığına göre, bunları otomatikman geri almanız lazım, yani artık Yüksek Planlama Kurulunun da yetkisi kalmadığına göre, o kurulun da doğrudan doğruya bununla ancak kanunla tahsisi gerektiğine göre bu daha nceki Yüksek Planlama Kurulu kararıyla birilerine tahsis ettiğiniz arazilerin geri alınması gerekiyor, bu konudaki düşüncenizi öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAşKAN – İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL GüNEş (Uşak) – Bu tohumluk buğday üretiminde, baktığımız zaman, Türkiye'de 18 milyon 450 bin ton tohumluk buğday üretilmekte fakat bunun sadece TİGEM 179 bin gibi çok cüzi bir rakamını -verileriniz böyle yazıyor ama, ben verilerinize göre konuşuyorum- çok az bir miktarını üretiyor, geri kalanlar nereden elde ediliyor? Bu problem nasıl açılabilir?

Diğerk bir taraftan, sizin at yetiştiriciniz var, özellikle zihinsel engelli çocuklar da bu -ismini yanlış hatırlamıyorsam- Hıfzın atları var galiba, küçük, böyle zihinsel engellilerin hem binebileceği hem de onların da hareket edebileceği atlar var. Karacabey'de bunu üretiyorsunuz fakat yılda ürettiğiniz at miktarı herhâlde  gibi bir rakam bana iletilen bilgiye göre ve dolayısıyla da buna çok büyük bir ihtiyaç var, özellikle bu engelli çocukların rehabilitasyonu için. Bu konuda ne yapılabilir? Hem fiyatları pahalı hem de sayıları çok az, yani belediyeler bunu bulmakta oldukça çok zorluk çekiyorlar.

Teşekkür ederim.

BAşKAN – Mehmet Bey, buyurun.

TİGEM GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HALİS BİLDEN – Sayın Başkanım, İsmail Güneş Bey'in sorusundan başlamak istiyorum. Biz şu an itibarıyla Türkiye'de üretilen sertifikalı tohumluğun yüzde 50'sinden daha fazlasını üretiyoruz. Sizdeki rakam ülkemizin buğday üretimi, tohumluk değil. Yirmide 1'i gibi bir oran kullanılıyor, yani dekara 20 kilo gibi bir sertifikalı tohum kullanılıyor. Üç yılda bir yenileme esasına göre değerlendirdiğimizde, 850 bin ton civarında ülkemizin toplam bu, yani 20 milyon ton civarında ürün alabilmemiz için 850 bin ton sertifikalı hububat tohumuna ihtiyaı var. Zaten bizim tüm amacımız, tüm çabamız bunu 450-500 bin tonlara TİGEM olarak yükseltmek, daha

sonrada belki üç yılda bir değil, iki yılda bir yenileme esasına göre gelmek. Çünkü biz şuna inanıyoruz, bilim adamları da şunu sürekli söylüyorlar: Sadece sertifikalı tohum kullanıldığında siz ürününüzde artı yüzde 25 bir fazla verim alıyorsunuz, kaliteli bir ürün alıyorsunuz, protein değerine göre de artık zaten alımlar söz konusu, bundan dolayı her geçen gün sertifikalı tohuma çok daha fazla ihtiyaç duyuluyor.

Bir diğer husus, sizin pony atlar, biraz daha kısa, biraz daha küçük. Doğrudur, çok az sayıda var bizde. Çok talep gelmedi şimdiye kadar bize, eğer o anlamda bir talep varsa biz onu üretebiliriz, o anlamda bir sorunumuz yok, notlarımızı aldık, onu değerlendireceğiz.

Sayın Kamer Genç Bey'in sorularına gelince. Koyunculukla ilgili, biz gerçekten çok önemsiyoruz bunu, biraz önce de konuşma metnimde bahsettim, 45 bin civarında bir ana materyalimiz var. Koyunculukta da aslında çok rahat çoğalmak mümkün, sığırcılıkta öyle değil. Sığırcılıkta siz en fazla çok üstün vasıflı ırkınız olmasına rağmen yılda sürünüze en fazla yüzde 17 ekleyebiliyorsunuz, sayısal olarak söylüyorum. Dolayısıyla, beş, altı, yedi yılda ancak sürünüzü ikiye katlayabiliyorsunuz. Koyunculukta öyle değil. Bafra ırkı koyundan bahsettiniz, bizim Ankara Üniversitesiyle beraber gerçekleştirmiş olduğumuz ve geliştirdiğimiz TİGEM'in gurur kaynağı olan bir Bafra ırkıdır. Bilim adamımız Halil Akçapınar Hocamızın geliştirdiği bir koyundur. 2012 yılı ikizleme oranı aklımda, her gün veriler geliyor bana, yüzde 204. Yani, bir koyundan, iki yavrudan daha fazla yavru alabiliyoruz. Mesela bu Akkaraman'da yüzde 50 civarıdır, İvesi'de yüzde 14'tür, 2012 rakamlarını söylüyorum.

Şunu da ben, Sayın Başkanım, müsaadeniz varsa koyunculukla ilgili, çok önemsiyoruz çünkü koyuncululuğu, Ankara Üniversitesiyle bu yıl içerisinde beş yılı kapsayan bir protokol imzaladık ve Ankara Üniversitesiyle koyuncululuğumuzun kültür ırkının yükseltilmesi, Bafra ırkı gibi farklı ırklar elde edebilir miyiz gibi 8,2 milyon TL bir kaynak gerektiren bir protokol imzaladık ve onu başladık. Zaten yine konuşma metnimde arz etmişim, 2014 yılının sonuna geldiğimizde de ana materyalimizi 112 bine çıkartacağız. Dolayısıyla, her yıl şu an ortalama 20 bin civarında damızlık yurt içine verebiliyoruz, bunu 50 bin başa çıkarıyoruz.

Tabii, efendim, şu çok zor, yani belli bir üretime alışmışsınız, onları katlamak gerçekten çok zor ama TİGEM'in kadroları, sizlerin de hep yanımızda olduğunuzu görüyoruz, o desteğinizle çok iyi noktalara gelebileceğimizi düşünüyorum.

Efendim, müfettişle ilgili, yine Sayıştay baş denetçi arkadaşlarımızın raporlarını hazırladıklarında, bizim hazırlığımız vardı teftişle ilgili. Toplamda 4 tane daire başkanımızı dört ay önce aşağı yukarı müfettiş olarak müfettişliğe atadık, çok da faydası oldu, çünkü bu arkadaşlarımız yirmi beş, otuz yıldır TİGEM'in çok çok farklı birimlerinde çalıştılar, işletmelerden geldiler, beş altı yıl merkezde daire başkanlığı yaptılar, şu an onlar kurumumuzu teftiş edecekler, 2 tane de işletme

müdürümüzü müfettiş olarak atadık. Her yıl tüm işletmelerimiz ve tüm dairelerimiz rutin olarak teftiş edilmekte ve o raporlar sürekli Sayıştay Grup Başkanlığıımıza sunulmaktadır.

Eğer cevaplamadığım diğer konular varsa da -bir hukuki konu vardı, o biraz daha ciddi bir mütalaa gerektiriyor- uygun bulursanız diğer soruları yazılı olarak arz etmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporu sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – “**Sonuç:** Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2010 yılı bilançosu ve 8.779.274,56 Türk lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.”

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri; Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü ibranıza sunuyorum: İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Mehmet Bey, eklemek istediğiniz bir husus var mı?

TİGEM GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HALİS BİLDEN – Efendim, şahsım ve teşkilatım adına saygılar sunuyorum, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bizler de sizlere çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Böylelikle Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Değerli arkadaşlar, yarın programımızda TÜRKSAT'ın hesap ve işlemlerinin görüşülmesi gündemimizdeydi, ancak bugün Sayın Genel Müdür telefon açtı ve annesinin beyin kanaması rahatsızlığından dolayı il dışında olduğunu beyan etti. Dolayısıyla, bunu ileriye bir tarihe erteliyoruz.

Dolayısıyla, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu Başkanlığı, Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. 2010 yılı hesap ve işlemlerinin denetimini yapmak üzere, 26/6/2012 Salı günü saat 15.30'da toplanmak üzere Komisyonumuzun bugünkü toplantısını kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.50